

Jokilaaksojen joukkoliikenteen palvelutaso- ja linjastosuunnitelma 2021

Jokilaaksojen joukkoliikenteen palvelutaso- ja linjastosuunnitelma 2021

RAPORTEJA 10 | 2021

Jokilaaksojen joukkoliikenteen palvelutaso- ja linjastosuunnitelma 2021

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-314-910-6 (PDF)

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-910-6

www.doria.fi/ely-keskus

Esipuhe

Jokilaaksojen joukkoliikenteen palvelutaso- ja linjastosuunnitelmassa 2021 on määritelty joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso ja laadittu joukkoliikenteen linjasto 9.8.2021 alkavaa sopimuskautta varten. Joukkoliikenne kilpailutetaan suunnitelman perusteella talvella 2021. Suunnittelualueena on ollut Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Kalajoen, Käsämäen, Merijärven, Nivalan, Oulaisten, Pyhäjärven, Pyhännän, Reisjärven, Sievin, Siikalatvan ja Ylivieskan muodostama alue.

Suunnittelun lähtökohtana on ollut tunnistaa joukkoliikenteen eri käyttäjäryhmien liikkumistarpeet Jokilaaksojen alueella. Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet on asetettu tarvelähtöisesti, tunnistettujen liikkumistarpeiden pohjalta. Linjastosuunnittelu pohjautuu palvelutasotavoitteisiin ja suunnittelun lähtökohtana on ollut mahdollisimman tehokkaiden autokiertojen rakentaminen.

Suunnitelman on laatinut Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiantaja Sitowise Oy. Työn ohjausryhmän on muodostanut Jokilaaksojen alueellinen joukkoliikennetyöryhmä, johon kuuluvat edustajat jokaisesta suunnittelualueen kunnasta, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymästä, Pohjois-Pohjanmaan liitosta sekä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Oulussa maaliskuussa 2021

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Sisältö

Johdanto	3
Työn tausta ja tavoitteet.....	3
Suunnitteluprosessi.....	4
Suunnittelualue	5
Väestö	5
Oppilaitokset.....	6
Liikkumisen suuntautuminen	7
Pendelöinti.....	7
Asiointi- ja liityntäyhteydet	8
Joukkoliikenteen nykytila	9
Toimijoiden tehtävät ja vastuut.....	9
Joukkoliikenteen rahoitus.....	9
ELY-keskus	9
Kunnat.....	9
Kela.....	10
Joukkoliikenteen tarjonta.....	11
Junaliikenne.....	11
Kuntien välinen linja-autoliikenne	12
Lippujärjestelmät ja informaatio	15
Joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso.....	16
Joukkoliikenteen kehittämistarpeet.....	16
Asukaskysely	16
Kuntatyöpajat.....	17
Tarvelähtöinen palvelutasoluokitus	19
Joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso	20
Määrälliset palvelutasotavoitteet	20
Laadulliset palvelutasotavoitteet	23
Linjastosuunnittelu	24
Linjastosuunnittelun prosessi ja periaatteet	24
Linjastosuunnitelma	24
Kohde 1	24
Kohde 2.....	25
Kohde 3.....	26
Kohde 4.....	26
Kohde 5.....	26
Kohde 6.....	27
Kohde 7.....	27
Joukkoliikenteen kehittämisohjelma	28
Toteutettava linjasto	28

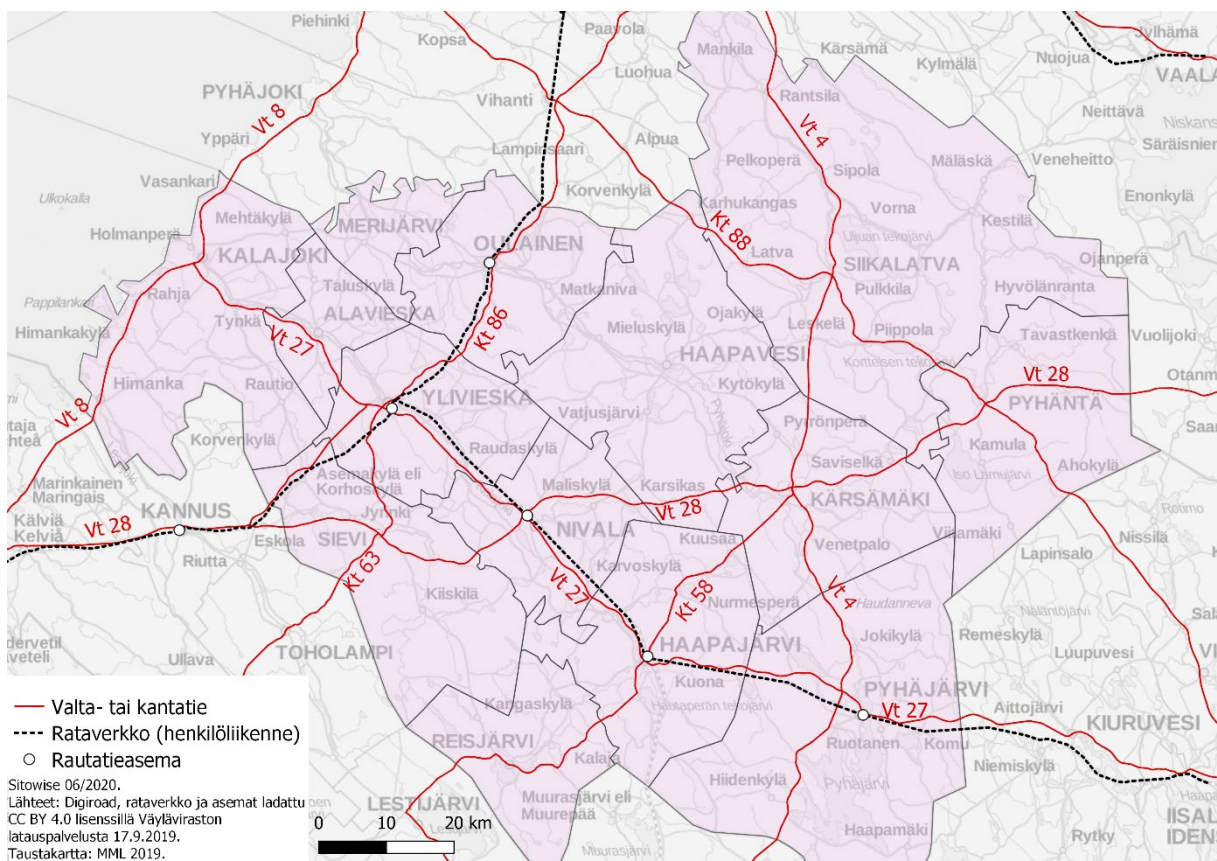
Lippu- ja informaatiojärjestelmät	28
Kaukoliikenteen liityntäyhteyksien kehittäminen	28
Vaikutusten arviointi	30
Liikenteen määrä ja kustannukset	30
Joukkoliikenteen järjestämisessä tapahtuvat muutokset	31
Lähteet.....	32
Liitteet.....	33
Liite 1. Palvelutasotavoitteiden aikataululliset kriteerit.....	33
Liite 2. Linjastosuunnitelman pysäkkikohtaiset aikataulut	35
Kuvailulehti	47

Johdanto

Työn tausta ja tavoitteet

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) käynnisti syksyllä 2019 toimialueensa joukkoliikenteen palvelutaso- ja linjastosuunnittelun. Tämän työn suunnittelualueena on Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosan 14 kunnan (Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kalajoki, Käsämäki, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikalatva ja Ylivieska) muodostama alue. Suunnittelualuetta kutsutaan työssä nimellä Jokilaaksot. Jokilaaksojen lisäksi vastaava palvelutaso- ja linjastosuunnittelu käynnistettiin myös Kainuussa ja Raahen seudulla.

Jokilaaksojen kuntien välisestä joukkoliikenteestä suuri osa on nykyisin markkinaehtoista. Markkinaehtoisesti toteutuvat esimerkiksi aluetta halkovien valtateiden 4, 8, 27 ja 28 kaukoliikenne sekä osa valtatie 27 suuntaisesta Kalajoki–Ylivieska–Nivala–Haapajärvi-akselin liikenteestä. ELY-keskuksen hankkimaa liikennettä alueella on nykyisin suhteellisen vähän, joten alueen kunnat ovat joutuneet hankkimaan myös kuntien välistä liikennettä. Selkeästi suurimpia liikenteen käyttäjäryhmiä ovat peruskoululaiset ja toisen asteen opiskelijat, joita palvelevien yhteyksien varaan alueen joukkoliikenneverkko pääasiassa rakentuu.

Kuva 1. Jokilaaksojen alue, sen päätiät ja rataverkko. (Lähde: © Digiroad, Väylävirasto. Aineisto on ladattu Väyläviraston Katselu- ja latauspalvelusta 17.9.2019 lisenssillä CC BY 4.0. Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoa-aineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Jokilaaksojen alueelle ei ole aiemmin laadittu joukkoliikenteen palvelutaso- ja linjastosuunnitelmaa, eikä alueen kuntien välistä liikennettä ole koskaan suunniteltu yhtenä kokonaisuutena. ELY-keskus on pääasiassa hankkinut alueelle välttämättömiä yksittäisiä vuoroja markkinaehtoisten vuorojen lakkautuessa. Liikenteenharjoittajilla on oikeus käynnistää tai lakkauttaa markkinaehtoinen liikenne ilmoittamalla siitä 60 vrk etu-

käteen. Viime aikoina markkinaehtoisen liikenteen lakkautukset ovatkin lisääntyneet, minkä vuoksi joukkoliikennetarpeiden selvittäminen ja palvelutasosuunnitelman laatiminen on ajankohtaista. Lisäksi lähes kaikki ELY-keskuksen liikennöintisopimukset päättyvät yhtä aikaa 6.6.2021.

Työn tavoitteena oli laatia kuntien välisen joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet Jokilaaksojen alueelle. Palvelutasotavoitteiden päätarkoituksena on ohjata joukkoliikenteen hankintoja ja niihin johtavaa suunnittelua erityisesti tilanteissa, joissa markkinaehtoisen liikenteen tarjonta muuttuu. Palvelutasotavoitteet suunniteltiin tarvelähtöisesti ja niiden asettamisessa huomioitiin tavallisimmat liikkumistarpeet, kuten opiskelu-, työ- ja asiointiyhteydet. Lisäksi työssä laadittiin palvelutasotavoitteet täyttävä linjastosuunnitelma, jonka pohjalta ELY-keskus kilpailuttaa liikenteen.

Suunnitteluprosessi

Työ käynnistyi nykytilan kartoituksella, jossa selvitettiin joukkoliikenteen toimintaympäristön ja joukkoliikenteen kysynnän sekä tarjonnan tilannetta Jokilaaksojen alueella. Nykytilan kartoituksessa hyödynnettiin myös alueen asukkailla suunnattua kyselyä, jolla pyrittiin selvittämään asukkaiden joukkoliikenteen käyttötottumuksia sekä vuorotarjonnan ja lippu- ja informaatiojärjestelmien kehittämistarpeita.

Nykytilan kartoituksen pohjalta alueella järjestettiin työpajoja, joissa yhdessä kuntien ja oppilaitosten edustajien sekä muiden työpajoihin kutsuttujen kanssa selvitettiin käyttäjäryhmäkohtaisia liikkumistarpeita kuntien välisillä yhteyksillä. Työpajojen jälkeen eri käyttäjäryhmien liikkumistarpeet koottiin yhteysväleittäin palvelutasotavoitteiksi. Palvelutasotavoitteet lähetettiin lausunnolle Jokilaaksojen alueellisen joukkoliikennetyöryhmän jäsenorganisaatioille.

Työ jatkui palvelutasotavoitteet täyttävän linjaston suunnittelulla. Linjastosuunnittelussa huomioitiin joukkoliikenteen nykyinen tarjonta ja suunnittelun lähtökohtana käytettiin mahdollisimman tehokkaiden auto-kiertojen luomista. Lisäksi suunnittelussa hyödynnettiin palvelutasotavoitteista saatuja lausuntoja.

Työn loppuvaiheessa laadittiin joukkoliikenteen kehittämissuunnitelma, jossa määritettiin kehittämistavoitteita määrällisten tavoitteiden lisäksi myös laadullisille tekijöille, kuten lippu- ja informaatiojärjestelmien kehittämiselle.

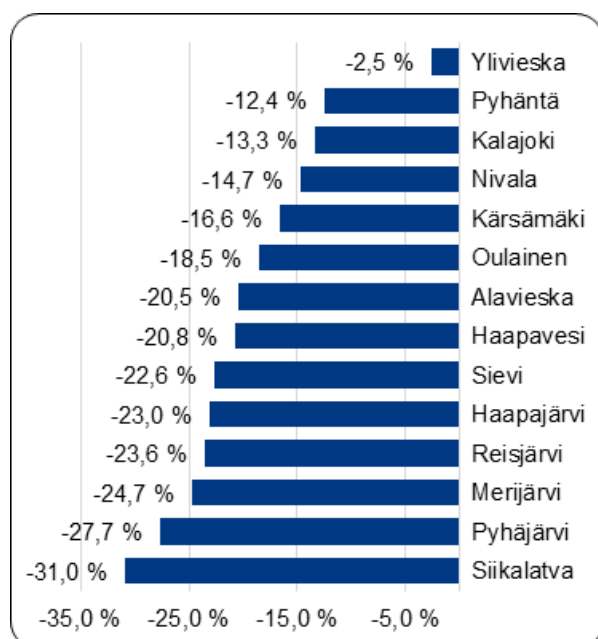
Suunnittelualue

Väestö

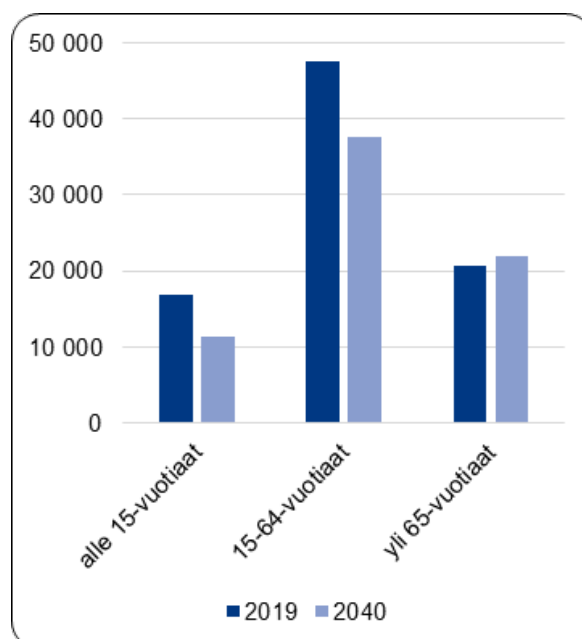
Jokilaaksojen alueen väkiluku oli Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2019 lopussa 85 075 henkeä. Alueen asukastiheys on noin 12,8 asukasta per maa-km², mikä on hieman tiheämpi kuin koko Pohjois-Pohjanmaan asukastiheys (noin 11,2 asukasta per maa-km²). Taajama-aste on korkein Ylivieskassa (86 %) ja matalin Merijärvellä (38 %).

Taulukko 1. Tietoja Jokilaaksojen alueen kunnista. (Lähde: © Tilastokeskus, Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne & Tietilasto, 2020; © Maanmittauslaitos, Maanmittauslaitoksen vuositilastoja 2019)

	Pinta-ala km ²	Asukkaita 31.12.2019	Asukastiheys as/km ²	Taajama-aste % 2018	Maantiet km 2019
Alavieska	251,47	2 519	10,0	53,0	114
Haapajärvi	766,19	7 010	9,1	70,0	186
Haapavesi	1 049,82	6 758	6,4	59,9	294
Kalajoki	924,05	12 373	13,4	76,0	276
Kärsämäki	695,97	2 576	3,7	46,4	211
Merijärvi	229,97	1 089	4,7	38,1	76
Nivala	527,84	10 639	20,2	65,0	230
Oulainen	587,82	7 288	12,4	74,5	200
Pyhäjärvi	1 310,8	5 131	3,9	54,7	348
Pyhäntä	810,67	1 578	1,9	55,4	173
Reisjärvi	474,6	2 718	5,7	43,5	133
Sievi	786,98	4 910	6,2	53,7	159
Siikalatva	2 172,94	5 231	2,4	47,5	531
Ylivieska	568,92	15 255	26,8	86,0	202

Kuva 2. Asukasluvun prosentuaalinen pieneneminen kunnittain vuodesta 2019 vuoteen 2040. (Lähde: © Tilastokeskus, Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste, 2020)

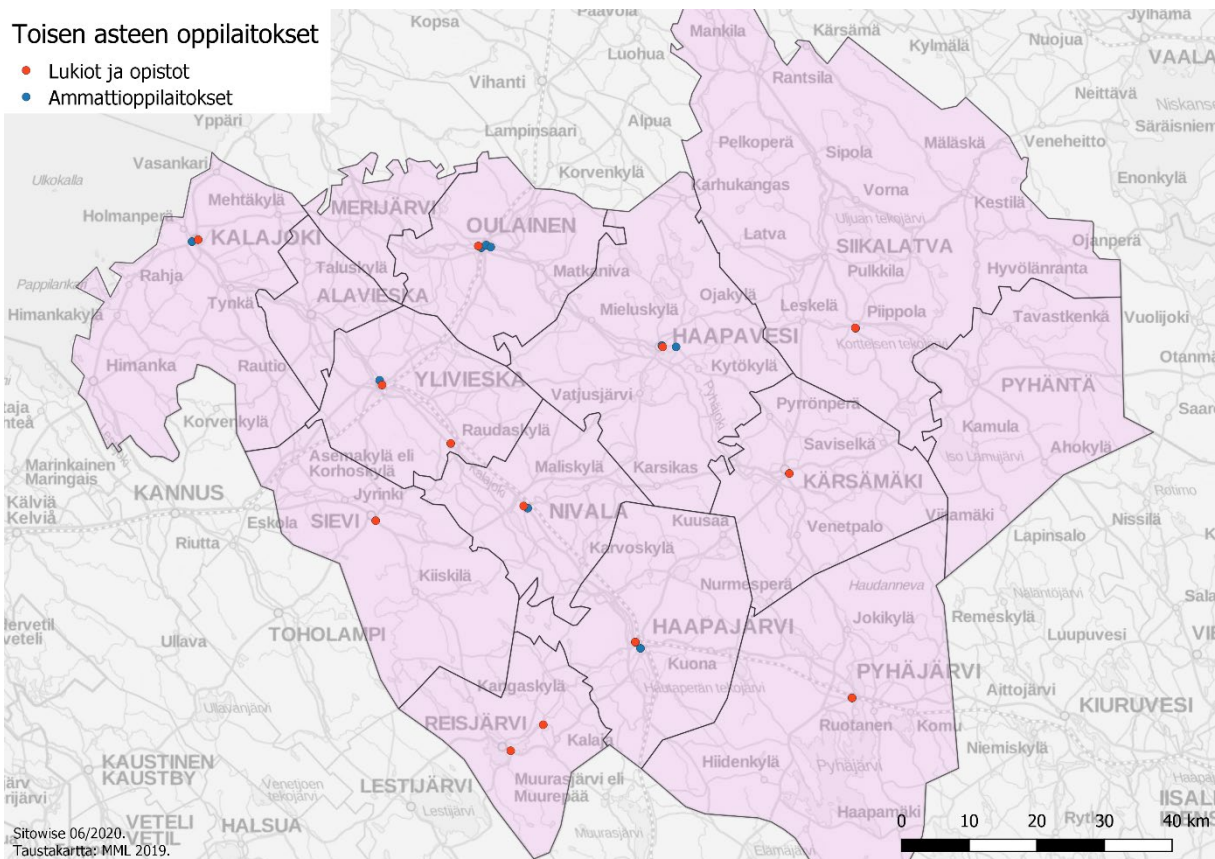
Kuva 3. Väestöennuste ikäryhmittäin 2019–2040. (Lähde: © Tilastokeskus, Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste, 2020)

Väestö on keskittynyt pääosin kuntakeskuksiin sekä aluetta halkovien pääteiden ja jokien varsille. Lisäksi alueella on myös paljon haja-asutusta. Asutuksen levittäytyminen laajalle hankaloittaa joukkoliikenteen järjestämistä. Asukastiheys Jokilaaksojen alueella on matala Ylivieskan keskustaajamaa sekä yksittäisten muiden kuntien keskustaajamia lukuun ottamatta.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Jokilaaksojen alueen asukasluvun arvioidaan laskevan vuodesta 2019 vuoteen 2040 mennessä yli 14 000 asukkaalla. Asukasluvun ennustetaan laskevan jokaisessa alueen kunnassa. Ennusteen mukaan prosentuaalisesti eniten asukasluku laskee Siikalatvalla (-31,0 %) ja vähiten Ylivieskassa (-2,5 %). Ylivieskaa lukuun ottamatta asukasluku vähenee alueen kaikissa kunnissa yli 10 %. Ikäluokittain tarkasteltuna alueen opiskelu- ja työikäinen väestö (15–64-vuotiaat) vähenee noin 10 000 asukkaalla vuoteen 2040 mennessä. Myös lasten (alle 15-vuotiaat) määrä vähenee ennusteen mukaan yli 5 000 asukkaalla. Sen sijaan yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa nykyisestä noin 1 000 asukkaalla.

Oppilaitokset

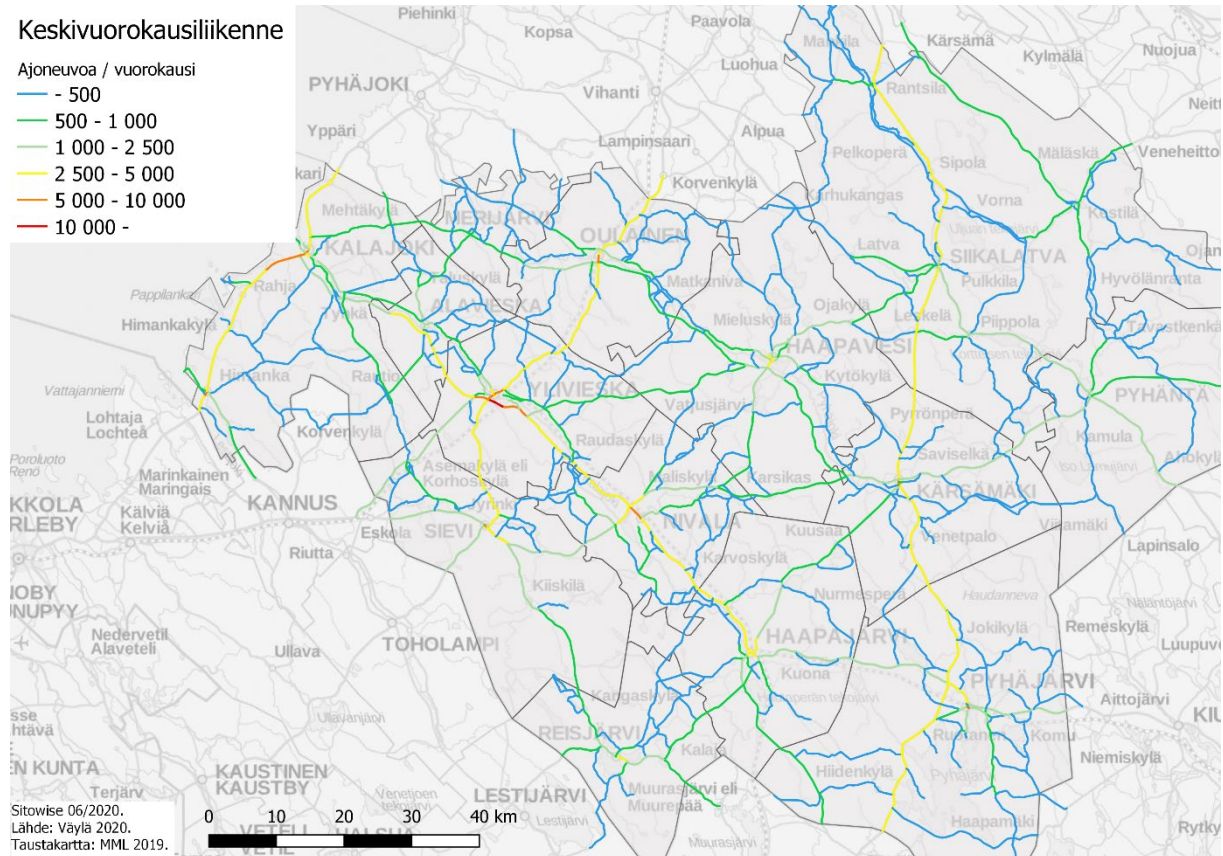
Toisen asteen oppilaitoksia on Jokilaaksojen alueella kattavasti. Kolmessa kunnassa (Alavieska, Merijärvi ja Pyhäntä) ei ole lukiota, mikä lisää toimivien opiskeluyhteyksien tarvetta naapurikuntiin. Ammatillista koulutusta tarjoaa Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (jäljempänä JEDU), jolla on toimipisteitä seitsemässä kunnassa. Kattava lukioverkko ja useaan kuntaan levittäytynyt ammatillisen koulutuksen tarjonta mahdollistavat useille toisen asteen opintojen suorittamisen kotikunnassaan. Alueella sijaitsee myös neljä toisen asteen koulutusta tarjoavaa kansanopistoa: Haapaveden Opisto, Kalajoen Kristillinen Opisto, Raudaskylän Kristillinen Opisto ja Reisjärven kristillinen opisto. Korkeakouluopintoja on mahdollista suorittaa Ylivieskassa (Centria-ammattikorkeakoulu) ja Oulaisissa (Oulun ammattikorkeakoulu).

Kuva 4. Toisen asteen oppilaitokset ja kansanopistot Jokilaaksojen alueella. (Lähde: © Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Paikkatietoaineisto toisen asteen oppilaitoksista ja kansanopistoista, 2019; Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Liikkumisen suuntautuminen

Jokilaaksojen alueen liikkumisen suuntautumista tarkasteltiin maantieverkon liikennemäärien kautta. Keskimääräinen vuorokausiliikenne kuvaa hyvin eri yhteysvälien liikkumistarpeiden kysyntää ja auttaa yhteysvälien vuorotarjonnan ja tavoitetilan suunnittelussa. Valtaosa alueen maanteistä on vähäliikenteisiä. Selkeästi vilkkaimpina tieosuuksina kuntien keskustaajamien ulkopuolella erottuvat valtatiet 4, 8 ja 27 välillä Alavieska–Haapajärvi sekä kantateiden 63 ja 86 muodostama tieosuus Sievistä Oulaisiin.

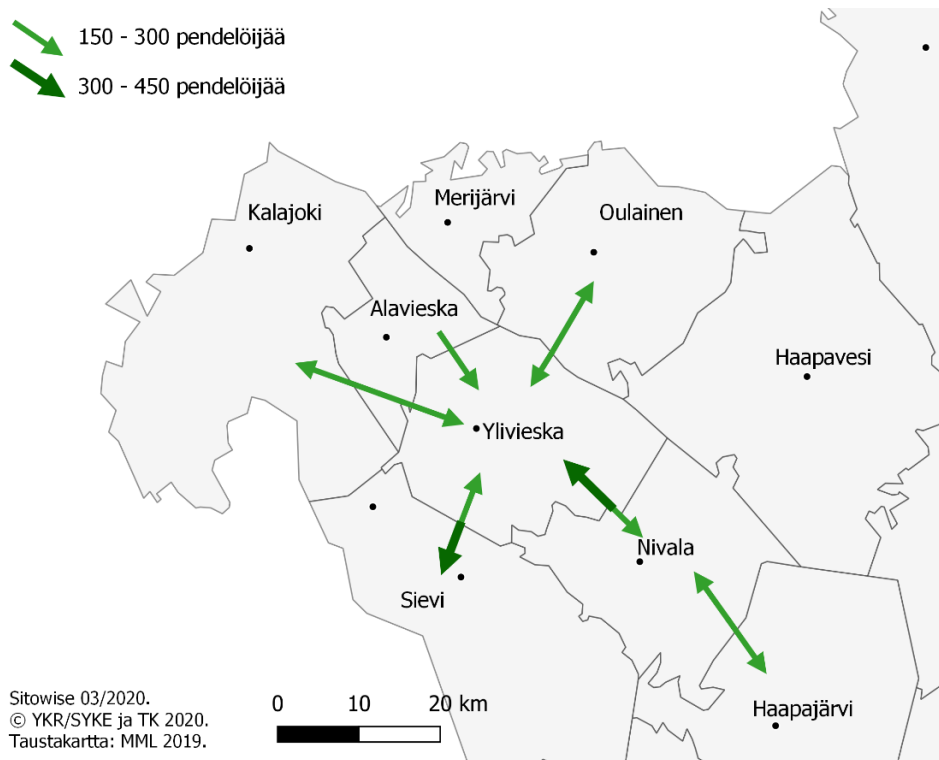

Kuva 5. Keskivuorokausiliikenne Jokilaaksojen alueella. Tiedot ovat vuosilta 2015–2019. (Lähde: © Liikennemäärä, Väylävirasto. Aineisto on ladattu Väyläviraston Katselu- ja latauspalvelusta 26.6.2020 lisenssillä CC BY 4.0. Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Pendelöinti

Kuntien välisen pendelöinnin määrällä mitattuna merkittävimmät työssäkäyntikunnat Jokilaaksojen alueella ovat Ylivieska, Sievi ja Nivala. Myös monissa muissa kunnissa pendelöinnillä on suuri merkitys. Alueella on potentiaalia työmatkayhteyksien järjestämiseen joukkoliikenteellä, mutta joukkoliikenteen käytön houkuttelevuutta vähentävät säännölliseen matkustamiseen tarkoitettujen lipputuotteiden ja kesäliikenteen puute. Nykyisin alueen työmatkaliikenne tukeutuu vahvasti henkilöauton käyttöön.

Työssä tehdyn linjauksen mukaisesti työmatkayhteyksien kehittämistä harkitaan, jos yhteysväliillä on vähintään 150 pendelöijää kuntien välillä. Tiheintä pendelöintiä on Nivalasta Ylivieskaan ja Ylivieskasta Sieviin; näillä yhteysväleillä pendelöijää on yli 300 suuntaansa. Muualla alueella pendelöintimäärät ovat matalampia.

Kuva 6. Kuntien väliset pendelöintimäärät Jokilaaksojen alueella. (Lähde: © YKR/SYKE ja TK, 2020; Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Asiointi- ja liityntäyhteydet

Päivittäinen asiointiliikenne suuntautuu pääasiassa oman kunnan kuntakeskukseen. Pienemmistä kunnista, kuten Merijärveltä ja Pyhännältä, syntyy asiointitarpeita suurempiin kuntiin esimerkiksi terveys- tai muiden tarpeellisten palveluiden vuoksi. Erityisesti viikonloppuisin asiointiliikennettä suuntautuu myös alueen suurimpaan kaupalliseen keskukseen Ylivieskaan sekä lähimpiin suurimpiin kaupunkeihin Ouluun ja Kokkolaan.

Kaukoliikenteen yhteyksiä on alueella varsin kattavasti. Jokilaaksojen alueen kunnat kokevatkin liityntäyhteydet kaukoliikenteen solmupysäkeille tärkeinä. Alueen vilkasliikenteisin rautatieasema sijaitsee Ylivieskassa, josta vuorotarjontaa on sekä etelään, pohjoiseen että itään suuntaaviin juniin. Pääradaksi kutsutun pohjois-eteläsuuntaisen rautatien varrella sijaitsee myös Oulaisten rautatieasema sekä Ylivieska–liisalmi-radon varrella Nivalan, Haapajärven ja Pyhäsalmen rautatieasemat. Junayhteyksien lisäksi alueella sijaitsee linja-autoliikenteen kaukoliikenteen pysähdyspaikkoja, joista merkittävimpiä ovat valtatie 4 varrella Pyhäjärvi, Kärsämäki, Pulkila ja Rantsila sekä valtatie 8 varrella Kalajoki.

Myös Kalajoen Hiekkasärkille kaukoliikenteen liityntäyhteydet ovat tärkeitä. Hiekkasärkkien aluetta palvelevat valtatie 8 kaukoliikennevuorot, mutta lisäksi liityntäyhteydet etenkin Ylivieskan ja Kokkolan rautatieasemille koetaan tärkeiksi.

Joukkoliikenteen nykytila

Toimijoiden tehtävät ja vastuut

Jokilaaksojen alueella tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Toimivalta perustuu liikennepalvelulakiin (320/2017), jonka 181 §:ssä on lueteltu toimivaltaiset viranomaiset. Kunnat, jotka eivät ole toimivaltaisia viranomaisia, voivat hankkia täydentäviä liikennepalveluja alueelleen. Kunnan hankkima liikennepalvelu voi vähäisissä määrin ulottua kunnan varsinaisen toimivalta-alueen ulkopuolelle.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenne järjestetään tulevalla sopimuskaudella 9.8.2021 alkaen siten, että ELY-keskus hankkii kuntien välisen liikenteen ja alueen kunnat hankkivat itse sisäisen liikenteensä. Tähän asti alueen kunnat ovat hankkineet paljon myös kuntien välistä, erityisesti opiskelijoita palvelevaa liikennettä. Toisaalta ELY-keskus on hankkinut osin myös kuntien sisäistä liikennettä toimialueellaan. Alueiden ja kuntien tasavertaisen kohtelun vuoksi ELY-keskus keskittyy jatkossa kuntien välisen liikenteen hankkimiseen.

Joukkoliikenteen rahoitus

ELY-keskus

Rahoituksen joukkoliikenteen järjestämiseen ELY-keskukselle osoittaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Vuosina 2014–2019 ELY-keskuksen määrärahakiintiö on ollut n. 4 milj. € vuodessa. Vuoden 2020 kiintiö oli COVID-19-tilanteen vuoksi myönnetyn lisämäärärahan takia n. 4,94 milj. €. ELY-keskus käyttää määrärahakiintiötään mm. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien alueilla liikennöitävän joukkoliikenteen hankintaan.

Kunnat

Jokilaaksojen alueen kunnat järjestävät avointa joukkoliikennettä, kuntien asiointiliikennettä ja opetustoimen kuljetuksia. Osa kunnista järjestää myös sosiaalitoimen kuljetuksia. ELY-keskuksen keräämien kuljetuskustannustietojen perusteella alueen kuntien kuljetuskustannukset olivat vuonna 2019 yhteensä yli 11 milj. €. Kerätyt tiedot perustuvat kuntien omiin ilmoituksiin. Tiedoissa voi kuitenkin olla jonkin verran vaihtelua esimerkiksi siinä, mitkä kuljetuksista on merkitty avoimeksi joukkoliikenteeksi ja mitkä opetustoimen kuljetuksiksi.

Keskimäärin Jokilaaksojen alueen kunnat käyttivät järjestämiinsä kuljetuksiin noin 132 € asukasta kohti. Korkeimmat asukaskohtaiset kustannukset olivat Siikalatvalla, jonka korkeita kustannuksia selittää opetustoimen kustannuksiin käytetty poikkeuksellisen suuri rahoitus. Selkeästi suurin osa kuntien kuljetuskustannuksista (69,5 %) kohdistuikin opetustoimen kuljetuksiin. Tulee kuitenkin huomata, että merkittävä osa opetustoimen kuljetusten kustannuksista koostuu avoimessa joukkoliikenteessä matkustaneiden esi- ja peruskoululaisten sekä lukiolaisten matkalippujen kustannuksista.

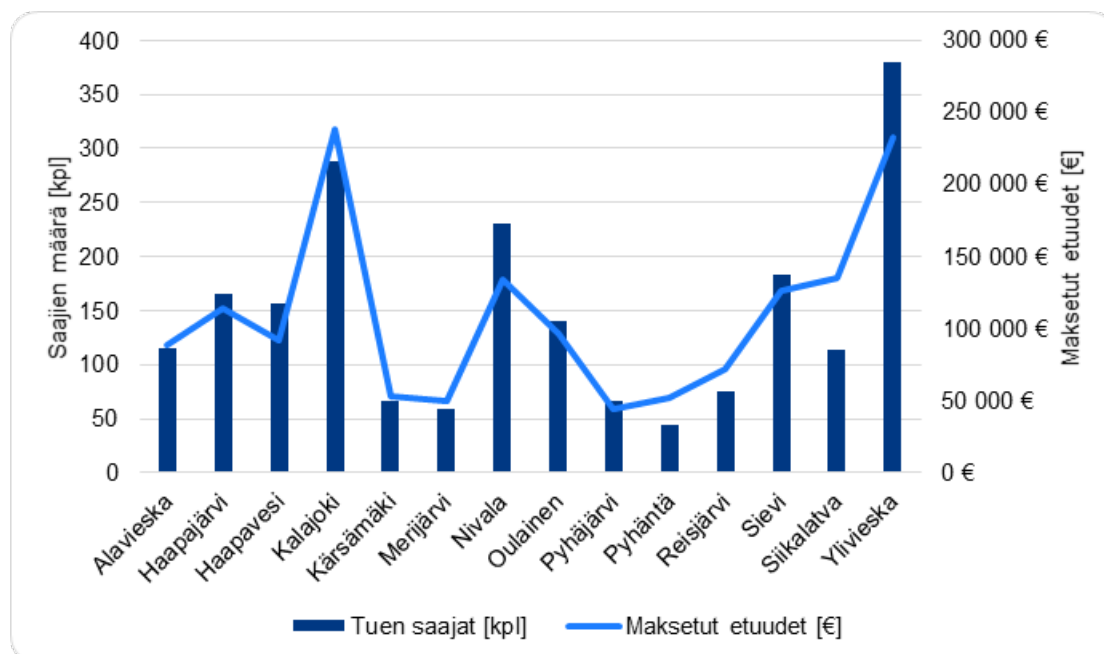
Avoimen joukkoliikenteen hankintoihin käytettiin eniten rahoitusta Kalajoella, Haapavedellä, Ylivieskassa ja Oulaisissa. Näiden neljän kunnan osuus on peräti 67,5 % kaikista Jokilaaksojen alueen kuntien avoimen joukkoliikenteen kustannuksista. Kalajoen kustannukset kohdistuvat kunnan sisäiseen liikenteeseen, kun taas kolme muuta kuntaa ovat joutuneet kohdistamaan rahoitusta myös kuntien välisen liikenteen hankintaan.

Taulukko 2. Kuntien kuljetuskustannukset vuonna 2019. (Lähde: © Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus: Kuntien kuljetuskustannukset 2019, 2021)

Kunta	Avoin joukkoliikenne	Opetustoimi	Sosiaalitoimi	Kuljetukset yhteensä €	Kustannukset € / asukas
Alavieska	12 034	273 282	25 517	310 833	123
Haapajärvi	65 750	503 700	157 150	726 600	104
Haapavesi	222 324	259 438	295 208	776 970	115
Kalajoki	260 977	840 272	276 450	1 377 700	111
Kärsämäki	66 730	297 930	134 630	499 290	194
Merijärvi	2 736	81 737		84 473	78
Nivala	45 020	815 398	270 334	1 130 753	106
Oulainen	142 112	414 050	378 428	934 590	128
Pyhäjärvi	71 947	744 250	211 033	1 027 230	200
Pyhäntä		238 306		238 306	151
Reisjärvi	14 992	394 690	141 808	551 490	203
Sievi	29 728	650 049	165 546	845 323	172
Siikalatva	90 466	1 380 188		1 470 654	281
Ylivieska	204 580	807 537	254 452	1 266 569	83
Yhteensä	1 229 397	7 700 828	2 310 556	11 240 781	132

Kela

Kelan koulumatkatukea sai vuonna 2018 Jokilaaksojen alueella yhteensä noin 2 100 opiskelijaa. Edellisvuosiin verrattuna tuensaajien määrä on laskenut hieman. Yhteensä näille opiskelijoille maksettiin etuuksia noin 1,53 milj. €. Tuen saajia on eniten suurimmissa kunnissa Ylivieskassa, Kalajoella ja Nivalassa.

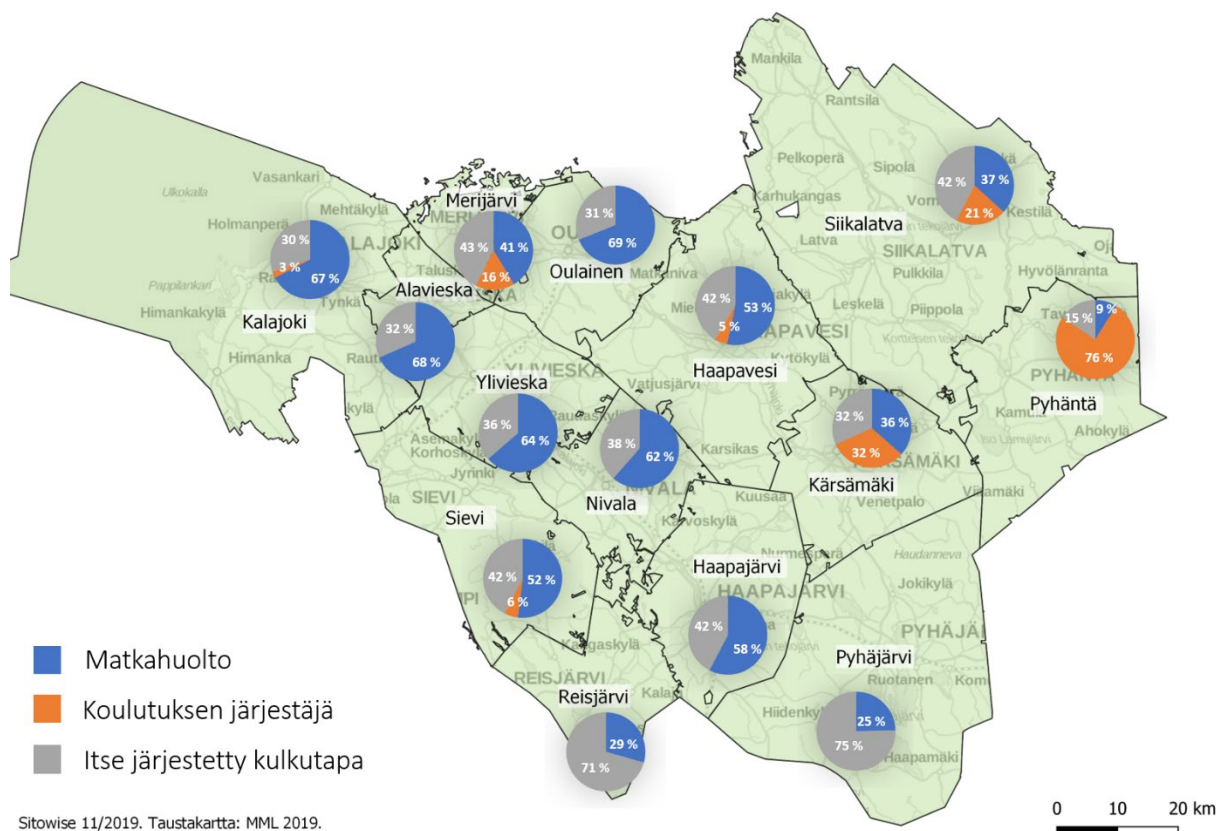

Kuva 7. Kelan maksamien koulumatkatukien ja tuen saajien määrät vuonna 2018. (Lähde: © Kela, Suomen virallinen tilasto (SVT): Tilasto koulumatkatuen saajista ja maksetuista tuista, 2019)

Pyhäntää lukuun ottamatta kaikissa kunnissa koulumatkatuen saajista selkeä enemmistö opiskeli ammatillisissa oppilaitoksissa. Pyhäntällä tuen saajista noin ¼ opiskeli lukiossa. Useimmissa kunnissa valta-

osa koulumatkatuen saajista käytti matkustamiseen liikennettä, jossa on käytössä Matkahuollon lippujärjestelmä. Koulutuksen järjestäjän järjestämän kuljetuksen merkitys korostui etenkin alueen itäosissa, kun taas itse järjestettyä kulkutapaa käytettiin erityisesti alueen eteläisimmissä kunnissa.

Alueen koulumatkatuen saajista yhteensä noin 1 300 käytti matkustamiseen liikennettä, jossa on käytössä Matkahuollon lippujärjestelmä, noin 130 matkusti koulutuksen järjestäjän kuljetuksella ja noin 920 käytti itse järjestämäänsä kulkutapaa matkustamiseen. Koulumatkatuen saajilla on merkittävä vaikutus alueen joukkoliikenteen kysyntään ja matkustajamääriin.

Kuva 8. Koulumatkatuen saajien osuudet kulkutavoittain vuonna 2018. (Lähde: © Kela, Suomen virallinen tilasto (SVT): Tilasto koulumatkatuen saajista ja maksetuista tuista, 2019; Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Joukkoliikenteen tarjonta

Kuntien välisen joukkoliikenteen tarjonta on Jokilaaksojen alueella jakautunut markkinaehtoiseen juna- ja linja-autoliikenteeseen, liikenne- ja viestintäministeriön hankkimaan junaliikenteeseen sekä ELY-keskuksen, kuntien ja oppilaitosten hankkimaan linja-autoliikenteeseen. Markkinaehtoista linja-autoliikennettä on Jokilaaksojen alueella merkittävästi. Joukkoliikennetarjonta muodostuu useilla yhteysväleillä sekä markkinaehtoisesta että hankitusta liikenteestä. Usean eri osapuolen hallinnoima liikennekokonaisuus on muodostunut varsin kirjavaksi, minkä vuoksi esimerkiksi kaikkien vuorojen tietoja ei ole saatavilla samoista lähteistä.

Junaliikenne

Junien matkustajaliikenteen tarjonta Jokilaaksojen alueella on hyvä. Helsingistä lähtevä henkilöliikenne kulkee Ylivieskan ja Oulaisten kautta Ouluun ja edelleen Lapin eri pääteasemille. Ylivieskasta itään suuntautuva henkilöliikenne kulkee Nivalan, Haapajärven ja Pyhäsalmen kautta Iisalmeen, jossa rata yhdistyy Itä-

Suomen rataverkkoon. Alueella sijaitsee viisi liikennöityä henkilöliikenteen rautatieasemaa, joista vilkasliikenteisin on pääradan ja lisalmi–Ylivieska-radon risteyksessä sijaitseva Ylivieskan rautatieasema.

Talvella 2020 Ylivieskan rautatieasemalla pysähtyi päivittäin 11 pohjoisesta etelään, 11 etelästä pohjoiseen, kaksi idästä länteen ja kaksi lännestä itään kulkenutta junavuoroa. Itä-länsisuuntaiset vuorot pysähtyivät myös Nivalan, Haapajärven ja Pyhäsalmen rautatieasemilla. Lisäksi viisi pohjoisesta etelään sekä kuusi etelästä pohjoiseen kulkevaa vuoroa pysähtyi Oulaisten rautatieasemalla.

Päärataa pitkin Ylivieskasta pääsee matkustamaan esimerkiksi Helsinkiin nopeimmillaan 4,5 tunnissa ja Ouluun noin tunnissa. Matka-aika Ylivieskasta lisaimeen on noin 1 tunti ja 45 minuuttia.

Kuntien välinen linja-autoliikenne

Kaukoliikenne

COVID-19-tilanne on muuttanut huomattavasti linja-autojen kaukoliikenteen tarjontaa. Normaali-tilanteessa merkittävimmät linja-autojen kaukoliikenteen reitit kulkivat Jokilaaksojen alueella pohjois-eteläsuuntaisia valtateita pitkin. Keskeisimpiä pysähtymispaikkoja valtatie 4 varrella olivat Rantsila, Pulkila ja Kärsämäki, sekä valtatie 8 varrella Kalajoki.

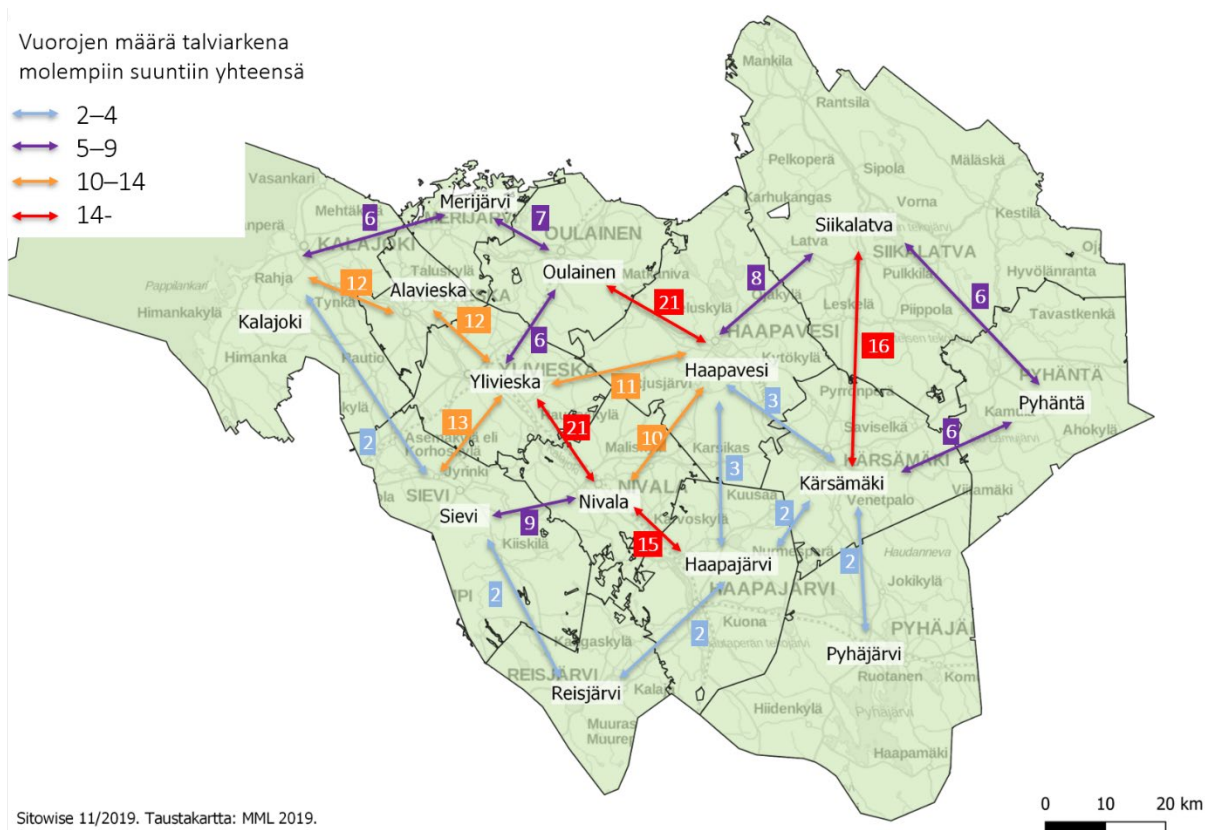
Valtatie 4 vuorot liikennöivät pääosin Oulun ja Jyväskylän välillä, mutta osa vuoroista jatkoi Helsinkiin tai Tampereelle asti. Valtatie 8 vuorot liikennöivät pääosin Oulun ja Kokkolan välillä, mutta osa vuoroista jatkoi Vaasaan asti. Talvella 2020 kummallakin edellä mainituista valtateista kulki päivittäin 6–8 vuoroa suuntaansa.

Valtateiden 4 ja 8 kaukoliikennetarjonnan lisäksi alueella liikennöi myös muita markkinaehtoisia ja ELY-keskuksen hankkimia kaukoliikenteen yhteyksiä. Vuorotarjontaa on alueen kunnista etenkin Ouluun ja Kokkolaan, mutta myös esimerkiksi Raahen ja idän suuntaan Kuopioon ja lisaimeen.

Alueen sisäinen liikenne

Jokilaaksojen alueen joukkoliikenneverkko rakentuu pitkälti koululaisten ja opiskelijoiden yhteyksien varaan. Joillakin yhteysväleillä linja-autovuorot olisivat myös työssäkäyntiin sopivia, mutta joukkoliikennettä käytetään työmatkaliikenteeseen hyvin vähän säännölliseen matkustamiseen tarkoitettujen lipputuotteiden sekä kesäliikenteen puuttumisen vuoksi. Alueen joukkoliikennevuoroja ei pääsääntöisesti ole yhteensovitettu kaukoliikenteen aikataulujen kanssa, minkä vuoksi toimivia liityntäyhteyksiä on vähän. Osa alueen kunnista on kuitenkin hankkinut liityntäyhteyksiä Ylivieskan rautatieasemalle suosituimpiin matkustusaikoihin palvelemaan asukkaitaan.

Alueen kuntien välistä joukkoliikennettä on eniten valtatiellä 27 Ylivieskan ja Haapajärven välillä, seutu- tiellä 786 ja yhdystiellä 7980 Oulaisten ja Haapaveden välillä sekä valtatiellä 4 Kärsämäen ja Siikalatvan välillä. Valtatie 4 runsas liikennetarjonta ei palvele käytännössä Pyhäsalmen taajamaa, joka sijaitsee noin kuuden kilometrin päässä valtatiestä. Alueen kuntien välisten linja-autovuorojen määrät on esitetty kuvassa 9. Vuoromäärät sisältävät sekä markkinaehtoisien liikenteen vuorot että ELY-keskuksen ja kuntien hankkimat vuorot.

Kuva 9. Linja-autoliikenteen tarjonta arkipäivänä syksyllä 2019. Kuvassa on esitetty yhteysvälien vuorotarjonta molempiin suuntiin yhteensä. (Lähde: © Matkahuolto 2019; Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 2019; Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella oli syksyllä 2019 Jokilaaksojen alueella voimassa 14 käyttöi-
keussopimusta, jotka sisälsivät yhteensä 50 vuoroa. Vuorot olivat pääsääntöisesti koulupäivisin liikennöitä-
viä, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Usealla yhteysväleillä ELY-keskuksen hankkimia vuoroja olivat
aamun ensimmäiset ja iltapäivän viimeiset vuorot, joiden välillä liikennöitiin markkinaehtoisia vuoroja. Usein
nämä ELY-keskuksen hankkimat vuorot olivat olleet aiemmin markkinaehtoisia liikennettä, mutta niiden tul-
tua kannattamattomiksi liikennöitsijä oli lakkauttanut vuorot. Lakkautuksen jälkeen ELY-keskus oli hankkinut
tarpeelliseksi katsomansa vuorot sellaisinaan.

Kuvassa 10 on esitetty ELY-keskuksen hankkimat linja-autoreitit Jokilaaksojen alueella syksyllä
2019. Vaikka reittejä kulki alueella suhteellisen kattavasti, on huomattava, että useilla yhteysväleillä ELY-
keskuksen hankkimaa liikennettä oli vain yhden vuoroparin verran. Lisäksi suuri osa reiteistä kulki koululais-
liikenteen ehdoilla pienempiä teitä pitkin. Matka-ajat kuntakeskusten välisessä liikenteessä saattoivat venyä
niin pitkiksi, ettei joukkoliikenteellä matkustaminen ollut houkuttelevaa.

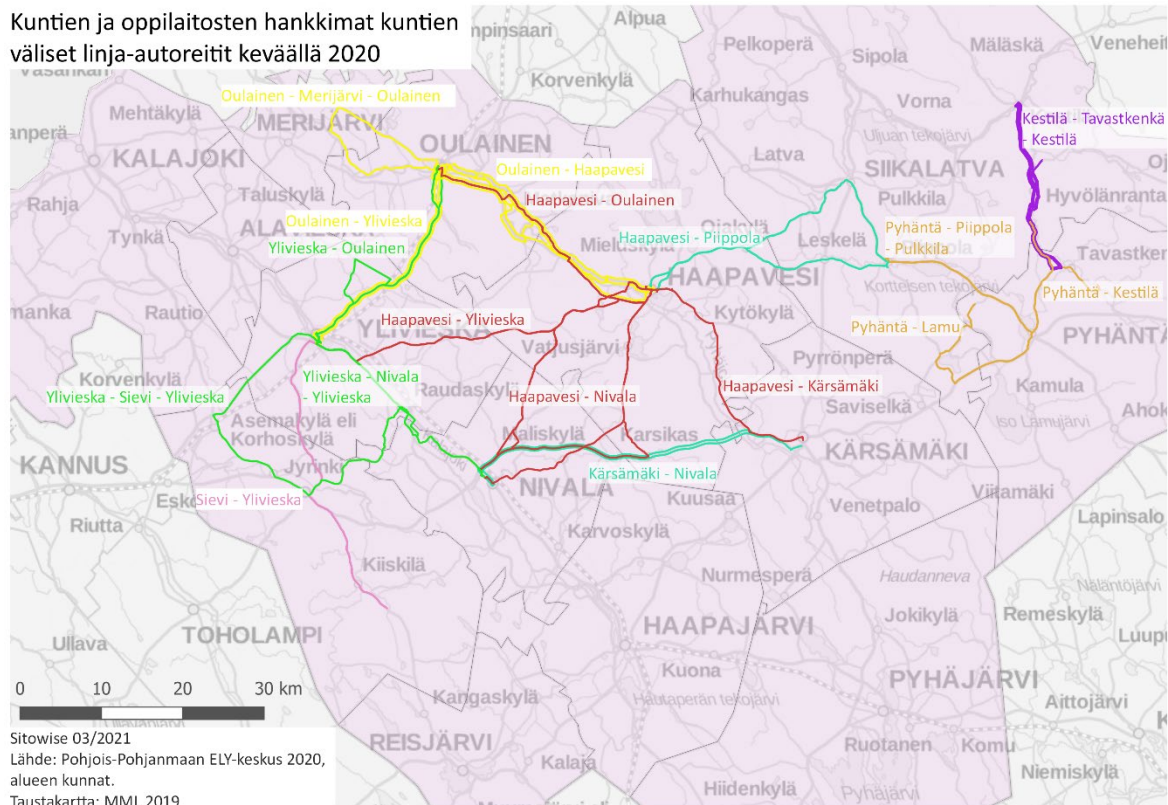
Voimassa olevat linja-autovuorot syksyllä 2019

Sitowise 10/2019
Lähde: Traficom, VALLU-tietojärjestelmä CC BY 4.0
Taustakartta: MML 2019

Lähtökohtaisesti kuntien tehtäviin kuuluu hankkia kunnan sisäiset koulukuljetukset sekä tarpeelliset asiointiyhteydet. Koulukuljetukset suunnitellaan oppilaiden asuinpaikkojen ja kouluaikojen mukaisesti ja reittejä muutetaan tarpeiden muuttuessa. Mahdollisuuksien mukaan kuntien sisäisissä koulukuljetuksissa voidaan hyödyntää myös ELY-keskuksen hankkimaa ja markkinaehtoista linja-autoliikennettä.

14

Kuntien ja oppilaitosten hankkimat kuntien väliset linja-autoreitit keväällä 2020

Kuva 11. Kuntien ja oppilaitosten hankkimat kuntien väliset linja-autoreitit keväällä 2020. (Lähde: © Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Paikkatietoaineisto kuntien ja oppilaitosten hankkimasta joukkoliikenteestä, 2019; Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoaaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Lippujärjestelmät ja informaatio

Kelan tarjoamalla toisen asteen koulumatkatuella on merkittävä vaikutus Jokilaaksojen alueen joukkoliikenteen lipputuotteiden kysyntään ja matkustajamääriin. Koulumatkatuen saajille on tarjolla lipputuotteeksi 44 matkan koulumatkatukilippu, jota opiskelijan on mahdollista käyttää määritetyllä koulumatkalla vapaasti. Opiskelija maksaa lipusta omavastuusuuden.

Sekä markkinaehtoisessa liikenteessä että ELY-keskuksen ja kuntien hankkimassa liikenteessä lippujärjestelmien toteuttaminen on liikenteenharjoittajien vastuulla. Lipputuotteita on saatavilla eri myyntikanavista, kuten verkosta ja linja-autoista. Kertalippuja on yleisimmin myynnissä linja-autoista, mutta maksutavat vaihtelevat. Osassa linja-autovuoroissa lipun voi maksaa ainoastaan käteisellä. Säännölliseen matkustamiseen on tarjolla erilaisia sarjalippuja, joiden voimassaoloaika on rajoitettu.

Joukkoliikenteen aikatauluinformaatiota on saatavilla eri reittioppaista. Osa alueen liikennöitsijöistä tiedottaa vuorojensa aikatauluista omilla internet-sivuillaan. Myös JEDU:n internet-sivuilta löytyy tietoa opiskeluyhteisistä Haapavedelle ja Nivalaan.

Joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso

Joukkoliikenteen kehittämistarpeet

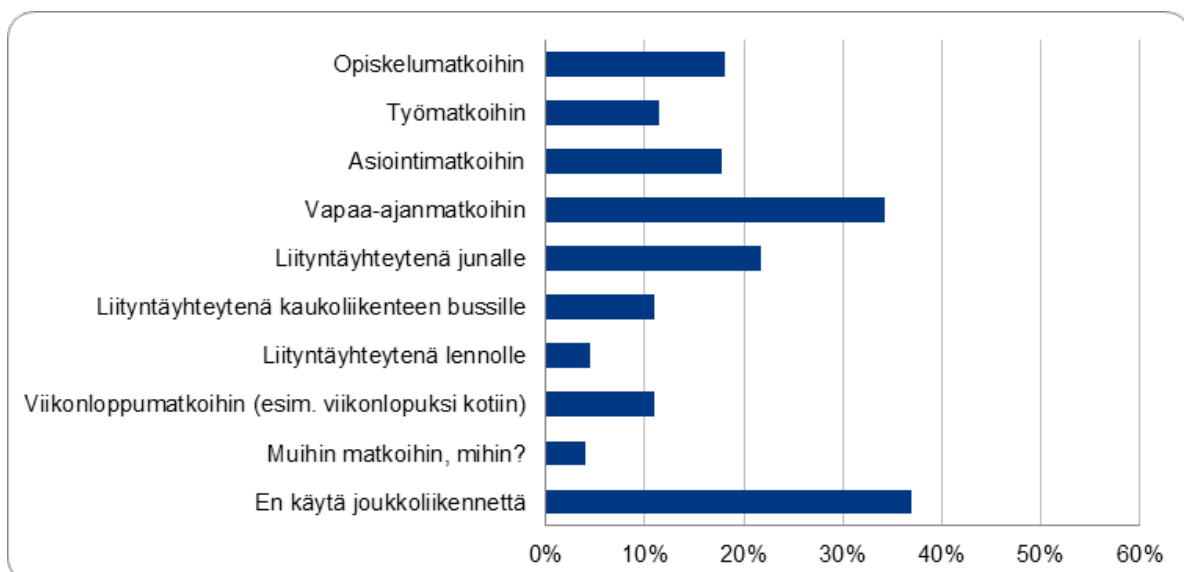
Joukkoliikenteen kehittämistarpeita tunnistettiin asiantuntija-arvioina sekä Jokilaaksojen alueen asukkaita ja kuntia kuulemalla. ELY-keskuksen kannalta keskeiseksi kehittämistarpeeksi tunnistettiin liikenteen suunnittelu nykyistä suurempina kokonaisuuksina. Tähän asti ELY-keskuksen tarjouskilpailukohteet ovat olleet pieniä, ja ne ovat muodostuneet yksittäisistä vuoroista ja tehottomista autokierroista. Markkinaehtoisen liikenteen lakkautukset ovat lisääntyneet, mutta lakannut markkinaehtoinen liikenne on ajan puutteen vuoksi useimmiten hankittu sellaisenaan. Lisäksi ELY-keskus on hankkinut eri puolilla toimivalta-alueitaan liikennettä eri kriteerein, joten liikkumistarpeiden selvittäminen ja kriteerien yhdenmukaistaminen on tarpeen.

Alueen asukkaiden ja kuntien näkemyksiä joukkoliikenteen kehittämistarpeista selvitettiin asukaskyselyn ja kuntatyöpajojen avulla. Työtä ohjasi Jokilaaksojen alueellinen joukkoliikennetyöryhmä, jossa työryhmän jäsenorganisaatiot toivat esille joukkoliikenteen kehittämistarpeitaan. Jäsenorganisaatioilta pyydettiin myös lausunto joukkoliikenteen palvelutasotavoitteista.

Asukaskysely

Asukaskyselyn tavoitteena oli saada tietoa joukkoliikenteen kysynnästä Jokilaaksojen alueella ja kartoittaa asukkaiden kehittämistoiveita alueen joukkoliikenteen tarjontaan sekä muuhun palveluun, kuten lipputuotteisiin. Kyselyn avulla kartoitettiin alueen asukkaiden tyytyväisyyttä nykyisiin joukkoliikennepalveluihin sekä kerättiin tietoa joukkoliikenteen palvelutasosuunnittelua varten.

Asukaskysely järjestettiin marras-joulukuun vaihteessa 2019 ja kysely oli avoinna noin kolme viikkoa. Kysely julkaistiin sähköisesti, ja tämän lisäksi kunnille toimitettiin asiakirjamuotoinen kysely tulostettavaksi ja jaettavaksi eri toimipisteisiin. Kyselyä mainostettiin muun muassa ELY-keskuksen sopimusliikennöitsijöiden linja-autoissa, kuntien internet-sivuilla, kuntien sosiaalisen median kanavilla, oppilaitosten sisäisessä viestinnässä ja muutamissa alueen paikallislehdissä. Kysely suunnattiin kaikille alueen asukkaille riippumatta siitä, käyttääkö asukas joukkoliikennettä vai ei.

Kuva 12. Kuntien välisen joukkoliikenteen käyttötarkoitukset.

Kyselyyn saatiin yhteensä 525 vastausta. Noin puolet vastaajista oli täysipäiväisesti työssä käyviä, noin neljäsosa koululaisia tai opiskelijoita ja noin 12 % eläkeläisiä. Lähes 40 % vastaajista ei käyttänyt kuntien välistä joukkoliikennettä ollenkaan ja noin kolmanneksella käyttötarkoituksena olivat vapaa-ajanmatkat. Muita merkittäviä kuntien välisen joukkoliikenteen käyttötarkoituksia vastaajien keskuudessa olivat liityntäyhteydet junalle sekä opiskelu- ja asiointiyhteydet.

Kyselyn tuloksista selvisi, että alueen asukkaat olivat tyytymättömiä joukkoliikenteen nykyiseen vuorotarjontaan. Noin 75 % vastaajista kertoi, että joukkoliikenteen nykyinen vuorotarjonta vastasi asukkaan tarpeita huonosti tai erittäin huonosti. Tärkeimpinä joukkoliikenteen kehittämistarpeina vastaajat pitivät vuorojen lisäämistä ja vuorojen kulkemista sopivampiin aikoihin. Muita tärkeimpiä kehittämiskohteita vastaajien mielestä olivat sujuvammat vaihtoyhteydet muuhun joukkoliikenteeseen ja alhaisemmat lippujen hinnat. Vastaajat saivat antaa myös avointa palautetta valitsemissa kehittämiskohteisiin liittyen.

Kuva 13. Kehittämisehdotuksia joukkoliikenteeseen, jotta se palvelisi paremmin vastaajan tarpeita.

Tärkein kehitettävä lipputuote oli vastaajien mielestä mobiililippu. Suosituimpia lipunostotapoja olivat lipun ostaminen netistä, mobiilisovelluksesta ja suoraan linja-autonkuljettajalta. Vastaajat halusivat saada tietoa joukkoliikenteen aikatauluista ja reiteistä mieluiten netistä reittioppaasta ja mobiilisovelluksesta. Yli puolet vastaajista koki pankki- tai luottokortilla maksamisen linja-autossa tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi ominaisuudeksi.

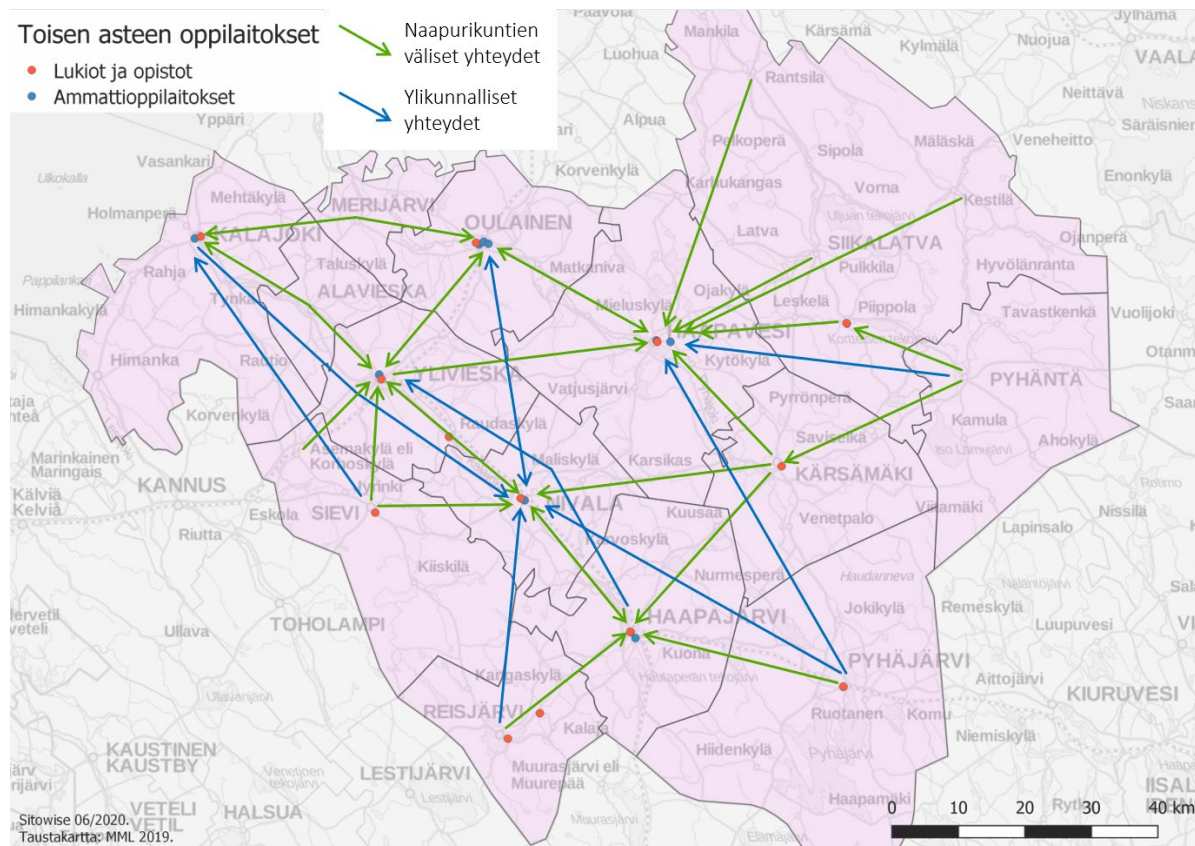
Kyselyn vastauksista koostettiin yleisen katsauksen lisäksi myös kuntakohtaiset tarkastelut. Kuntakohtaiset vastaajamäärät vaihtelivat muutamasta vastaajasta yli 90 vastaajaan. Kuntakohtaisissa tarkasteluissa analysoitiin eri kunnissa asuville vastaajille tärkeimpiä matkustuskohhteita ja yhteysvälejä. Myös kyselyn lopussa kerätty avoin palaute Jokilaaksojen alueen joukkoliikenteestä käsiteltiin kuntakohtaisesti.

Kuntatyöpajat

Kuntatyöpajojen tavoitteena oli muodostaa kunnan näkemys siitä, mitä joukkoliikenteen palvelua pidettiin tavoiteltavana ja mitä tarpeita eri asiakasryhmillä oli. Työpajoissa sidosryhmien edustajat saivat tuoda esille

keskeisiä joukkoliikenteen kehittämistarpeita niin yhteysvälien kuin esimerkiksi vuorojen aikataulujen näkökulmasta. Työpajoissa selvitettiin lisäksi kunnan alueella toimivien oppilaitosten työskentelyajat tarkempaa linjastosuunnittelua varten.

Työpajoja järjestettiin yhteensä kymmenen tammikuun 2020 aikana. Osa työpajoista järjestettiin yhden kunnan edustajille ja osaan osallistui useamman kunnan edustajia. Kunnat kutsuivat työpajoihin tärkeäksi katsomansa sidosryhmät, joita olivat esimerkiksi oppilaitokset, suurimmat yritykset ja kuntien eri hallintokunnat. Työpajojen tulokset koottiin yhteenvedoksi, jonka pohjalta muodostettiin tärkeimpien kuntien välisten opiskeluyhteyksien verkosto. JEDU:n kattavan toimipisteverkon vuoksi opiskeluyhteyksien tarve levittäytyy ympäri Jokilaaksojen aluetta.

Kuva 14. Tärkeimmät kuntien väliset opiskeluyhteydet Jokilaaksojen alueella. (Lähde: © Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Paikkatietoaineisto toisen asteen oppilaitoksista ja kansanopistoista, 2019; Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Työpajoissa selvitettiin myös kuntien kannalta tärkeimpiä kaukoliikenteen liityntäyhteyksiä. Suurin osa liityntäyhteydestarpeista kohdistui Ylivieskaan, mutta alueen itäosissa myös valtatie 4 kaukoliikenteen pysäkit olivat tärkeitä liityntäyhteyksien kohteita. Itäosien kunnista liityntämatkoja raideliikenteeseen tehtiin myös lissalmeen ja alueen länsiosassa Kalajoelta Kokkolaan.

Yhteenveto tärkeimmistä valtakunnallisen joukkoliikenneverkon liityntäyhteysistä Jokilaaksojen alueella

● Linja-autoasema tai pääpysäkki
 ○ Rautatieasema

Sitowise 01/2020.
 Liikenneverkon aineistot: Digiroad, <https://julkainen.vayla.fi/oskari/>
 Taustakartta: MML 2019.

Kuva 15. Tärkeimmät liityntäyhteydet kaukoliikenteeseen Jokilaaksojen alueella. (Lähde: © Digiroad, Väylävirasto. Aineisto on ladattu Väyläviraston Katselu- ja latauspalvelusta 17.9.2019 lisenssillä CC BY 4.0. Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Taustakarttasarjan 09/2019 aineistoa sekä Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Tarvelähtöinen palvelutasoluokitus

Suuremmilla kaupunkiseuduilla ja myös ELY-keskusten toimivalta-alueilla soveltaen käytetty ohje joukkoliikenteen palvelutason määrittelystä (Liikenneviraston ohjeita 31/2015) perustuu vuorotarjontaa, liikennöintiä ja vuorovälejä koskeviin suosituksiin. Ohjeistusta on kuitenkin haastava soveltaa Jokilaaksojen tyyppisellä alueella, jossa joukkoliikenteen tarjonta perustuu pääosin välttämättömien matkustustarpeiden hoitamiseen. Siksi tässä työssä palvelutasotavoitteet haluttiin määrittää tarvelähtöisesti eri käyttäjäryhmien välttämättömien kuntien välisten liikennetarpeiden pohjalta.

Suunnitelmassa on määritetty yhteysvälit, joilla joukkoliikennevuoroja on ajettava, vuorojen aikataulukriteerit ja vuorojen käyttötarkoitus. Palvelutasosuunnitelman pohjalta tehty tarkempi linjastosuunnittelu perustuu tehokkaiden autokierrojen rakentamiseen, joten autokierrojen salliessa vuoroja voidaan liikennöidä enemmänkin kuin vain palvelutasotavoitteiden mukaiset välttämättömät vuorot.

Seuraavassa alaluvussa esitetty tavoitteellinen palvelutaso kuvaa eri yhteysväleillä tunnistettuja kunta-laisten matkustustarpeita, jotka joukkoliikenteen tulee vähintään toteuttaa. Palvelutasotavoitteet perustuvat asukaskyselyssä ja kuntatyöpajoissa esiin nousseisiin yhteystarpeisiin, nykyiseen liikennetarjontaan ja nykyiseen liikennepalveluiden kysyntään.

Joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso

Määrälliset palvelutasotavoitteet

Jokilaaksojen joukkoliikenteen palvelutasotavoitteiden perustaksi on määritelty eri käyttäjäryhmien liikkumistarpeet kuntien välisillä yhteyksillä. Tunnistetut liikkumistarpeet pohjautuvat työssäkäyntitilastoihin, oppilaitosten sijainti- ja opiskelijatietoihin, kaukoliikenteen solmupisteiden sekä kaupallisten ja julkisten palveluiden sijaintitietoihin. Liikkumistarpeiden määrittelyssä on hyödynnetty myös asukaskyselyn ja kuntatyöpajojen tuloksia. Taulukossa 3 on esitetty kriteerit eri liikkumistarpeiden järjestämiseen joukkoliikenteellä sekä yhteyksien vähimmäistavoitteet.

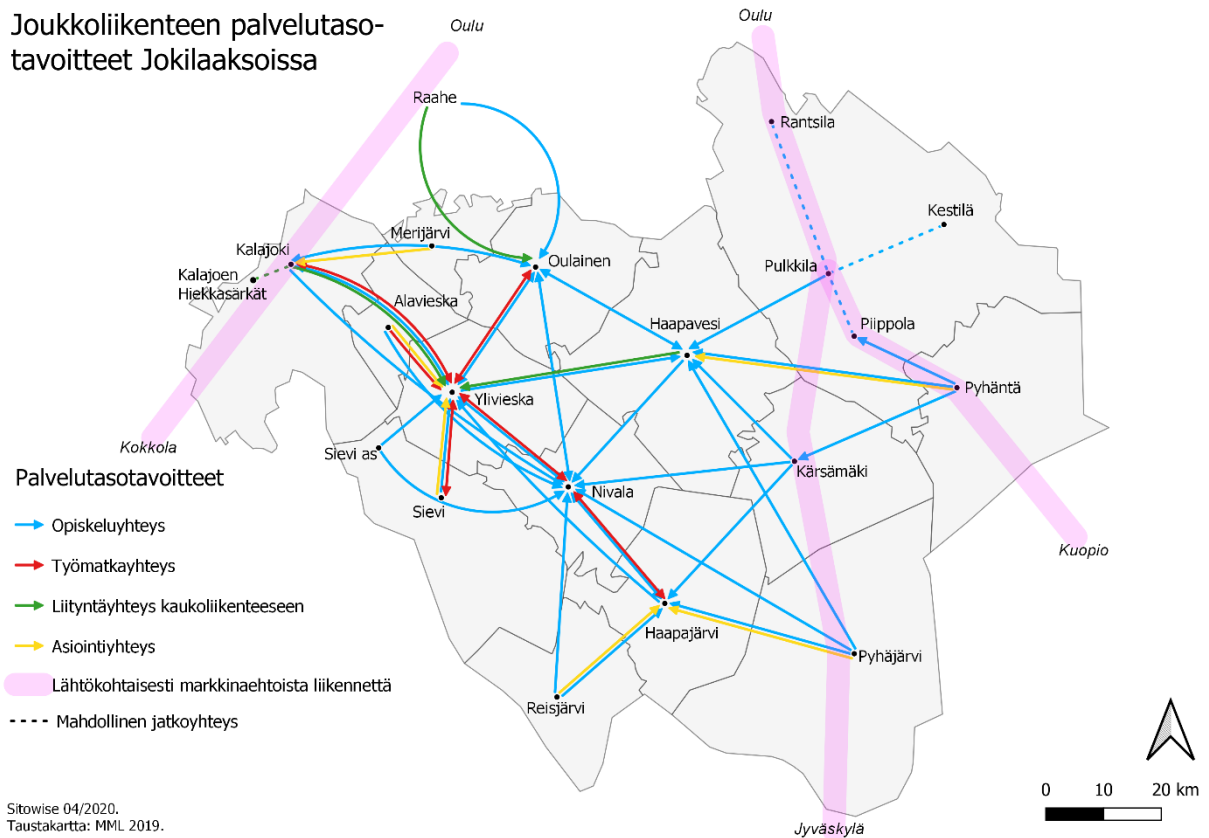
Taulukko 3. Kriteerit eri liikkumistarpeiden järjestämiseen joukkoliikenteellä.

	Kriteeri järjestämiselle	Vähimmäistavoite
Opiskeluyhteydet	- Tunnistettu tarve kuntien väliselle opiskeluyhteydelle - Merkittävän 2. asteen oppilaitoksen sijainti lähikunnassa - Lukion puuttuminen omasta kunnasta - Riittävä kysyntä	<u>Yhteydet arkisin kouluvuoden aikana:</u> - Yksi menovuoro aamulla ja yksi paluuvuoro iltapäivällä koulujen alkamis- ja päättymisaikojen mukaan. - Suuren kysynnän tai koulujen vaihtelevien alkamis- ja päättymisaikojen vuoksi useamman meno- ja/tai paluuvuoron tarve huomioidaan autokiertojen suunnittelussa.
Työmatkayhteydet	- Vähintään 150 pendelöijää yhteysväleillä	<u>Yhteydet arkisin ympäri vuoden:</u> - 150–300 pendelöijää: yhteydet klo 8–16 kestävään työpäivään - 300–450 pendelöijää: yhteydet klo 7–15 ja klo 8–16 kestäviin työpäiviin Työmatkayhteyksien toteuttaminen on tavoitteellista.
Liityntäyhteydet kaukoliikenteeseen	- Tunnistettu tarve kuntien väliselle kaukoliikenteen liityntäyhteydelle - Omassa kunnassa ei sujuvaa kaukoliikenteen yhteyttä - Riittävä kysyntä	Sujuva yhteys jollekin junavuorolle tai linja-autoliikenteen kaukoliikenteeseen. Tavoitteellinen vaihto aika enintään noin 30 min. Liityntäyhteyksien aikataulukriteerit voivat muuttua kaukoliikenteen liikennöinti- ja aikataulujen muuttuessa.
Asiointiyhteydet	- Omassa kunnassa ei ole saatavilla kaikkia tarpeellisia palveluja - Luonnollinen asiointisuunta	<u>Yhteydet arkisin ja/tai lauantaisin ympäri vuoden:</u> - Päiväaikaan 1–6 päivänä viikossa - Perillöäloaika noin 2–4 tuntia

Jokilaaksojen joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet on asetettu alueen sisäisten kuntien välisten yhteyksien lisäksi myös alueen ulkopuolelle suuntautuville yhteysväleille. Mikäli kunnassa on keskustaaajaman lisäksi muitakin merkittäviä taajamia, on nämä huomioitu palvelutasotavoitteiden asettamisessa. Palvelutasotavoitteet on määritetty eri liikkumistarpeille ja tavoitteissa on huomioitu myös liikkumistarpeiden suunnat (kuva 16). Palvelutasotavoitteiden asettamisessa on oletettu, että tarpeelliset joukkoliikennepalvelut muodostuvat lähtökohtaisesti markkinaehtoisesti valtateillä 4 ja 8 sekä kantatien 88 osuudella Pulkkilasta kaakkoon. Palvelutasotavoitteissa määritettyjen mahdollisten jatkoyhteyksien liikennöinti ELY-keskuksen hankkimilla vuoroilla tarkastellaan tapauskohtaisesti linjastosuunnittelun yhteydessä.

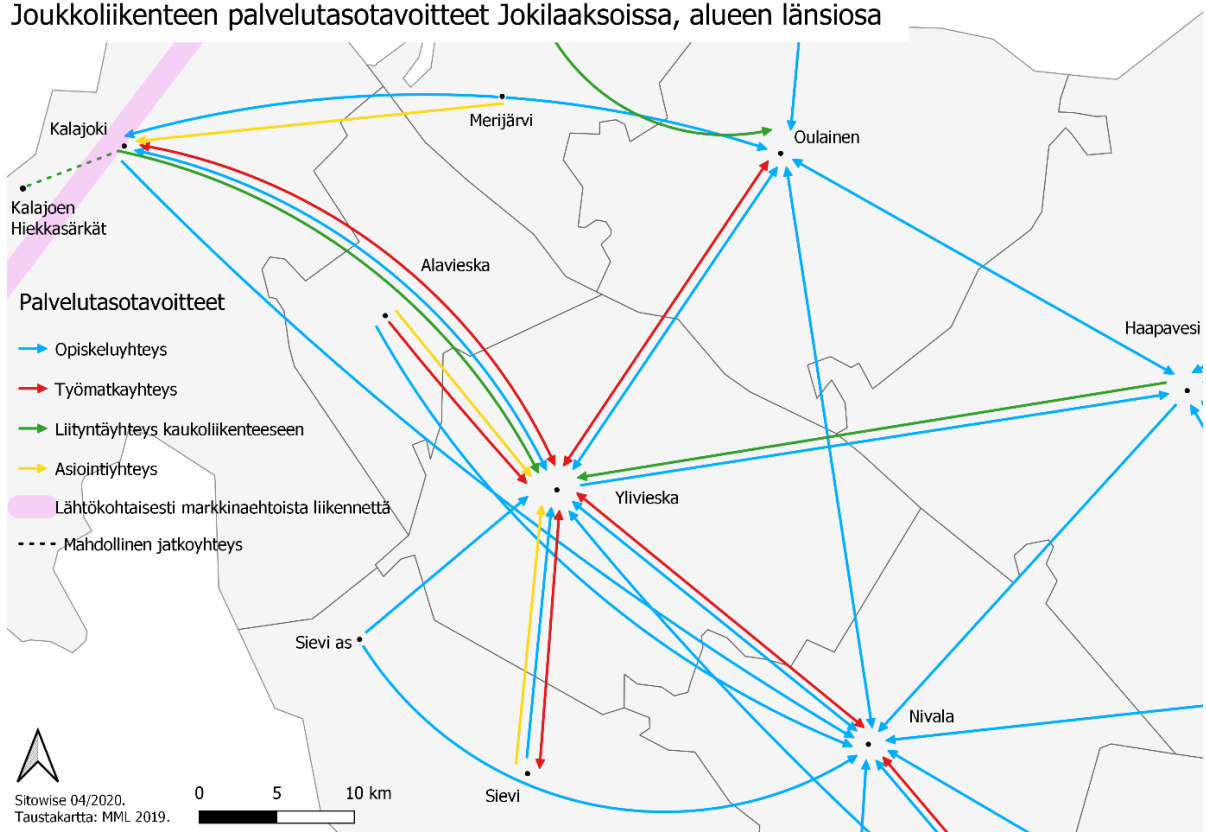
Suuri osa alueen liikkumistarpeista kohdistuu Ylivieskaan, joten alueen länsiosan palvelutasotavoitteet on esitetty tarkemmalla tasolla kuvassa 17.

Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet Jokilaaksoissa

Kuva 16. Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet Jokilaaksojen alueella. (Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet Jokilaaksoissa, alueen länsiosa

Kuva 17. Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet Jokilaaksojen alueen länsiosassa. (Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Opiskeluyhteydet muodostavat suurimman osan Jokilaaksojen alueen liikkumistarpeista. Opiskeluyhteystarpeita on määritetty jokaisesta alueen kunnasta vähintään kahteen lähikuntaan. Työmatkayhteyksien tarpeita on pääasiassa alueen länsiosissa. Kaukoliikenteen liityntäyhteyksiä on määritetty Kalajoelta ja Haapavedeltä Ylivieskaan sekä alueen ulkopuolelta Raahesta Oulaisiin. Raahe–Oulainen-liityntäyhteys liikennöidään reittiä Raahe–Pyhäjoki–Merijärvi–Oulainen ja vastaavaa reittiä toiseen suuntaan. Liityntäyhteys on tarkoitus liikennöidä Hanhikiven ohi valtatieltä 8 pitkin, ja liityntäyhteyden hankinta edellyttää erillisen jatko-yhteyden järjestämistä Hanhikivelle. Asiointiyhteyksiä on esitetty järjestettävän alueen pienimmistä kunnista suurempiin kuntakeskuksiin. Kuvissa 16 ja 17 esitetyt joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet on esitetty taulukossa 4. Taulukosta ilmenee, millaisia yhteyksiä kullakin yhteysvälillä tavoitellaan.

Taulukko 4. Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet Jokilaaksojen alueella.

Lähtöpaikka	Määräpaikka	Opiskeluyhteydet	Työmatkayhteydet	Liityntäyhteydet kaukoliikenteeseen	Asiointiyhteydet
Alavieska	Kalajoki	kyllä			
Alavieska	Nivala	kyllä			
Alavieska	Ylivieska	kyllä	kyllä		kyllä
Haapajärvi	Nivala	kyllä	kyllä		
Haapajärvi	Ylivieska	kyllä			
Haapavesi	Nivala	kyllä			
Haapavesi	Oulainen	kyllä			
Haapavesi	Ylivieska			kyllä	
Kalajoki	Nivala	kyllä			
Kalajoki	Oulainen	kyllä			
Kalajoki	Ylivieska	kyllä	kyllä	kyllä	
Kestilä	Haapavesi	kyllä			
Kärsämäki	Haapajärvi	kyllä			
Kärsämäki	Haapavesi	kyllä			
Kärsämäki	Nivala	kyllä			
Merijärvi	Kalajoki	kyllä			kyllä
Merijärvi	Oulainen	kyllä			
Nivala	Haapajärvi	kyllä	kyllä		
Nivala	Oulainen	kyllä			
Nivala	Ylivieska	kyllä	kyllä		
Oulainen	Haapavesi	kyllä			
Oulainen	Kalajoki	kyllä			
Oulainen	Nivala	kyllä			
Oulainen	Ylivieska	kyllä	kyllä		
Piippola	Haapavesi	kyllä			
Pulkkila	Haapavesi	kyllä			
Pyhäjärvi	Haapajärvi	kyllä			kyllä
Pyhäjärvi	Haapavesi	kyllä			
Pyhäjärvi	Nivala	kyllä			
Pyhäntä	Haapavesi	kyllä			kyllä
Pyhäntä	Kärsämäki	kyllä			
Pyhäntä	Piippola	kyllä			
Raahe	Oulainen	kyllä			
Rantsila	Haapavesi	kyllä			
Reisjärvi	Haapajärvi	kyllä			kyllä
Reisjärvi	Nivala	kyllä			
Sievi as	Ylivieska	kyllä			
Sievi as	Nivala	kyllä			
Sievi kk	Ylivieska	kyllä	kyllä		kyllä
Sievi kk	Nivala	kyllä			
Ylivieska	Haapavesi	kyllä			
Ylivieska	Kalajoki	kyllä			
Ylivieska	Nivala	kyllä	kyllä		
Ylivieska	Oulainen	kyllä	kyllä		
Ylivieska	Sievi		kyllä		

Palvelutasotavoitteille asetettiin myös aikataulullisia kriteereitä esimerkiksi oppilaitosten työskentelyaikojen ja työpäivien aikataulujen perusteella. Palvelutasotavoitteiden aikataululliset kriteerit on esitetty liitteessä 1.

Laadulliset palvelutasotavoitteet

Määrällisten palvelutasotavoitteiden lisäksi Jokilaaksojen alueen joukkoliikenteelle on asetettu laadullisia palvelutasotavoitteita. Henkilöliikenteen palveluiden sanaston (Liikenneviraston oppaita 1/2018) mukaan laadulliset palvelutasotekijät kuvaavat sitä, kuinka matkustajat kokevat matkan. Laadullisia palvelutasotekijöitä ei myöskään voida mitata suoraan ja yksiselitteisesti. Esimerkiksi liikenteen täsmällisyys ja luotettavuus, lippujärjestelmä, yhteyksien vaihdollisuus ja esteettömyys ovat laadullisia palvelutasotekijöitä.

Asiakaskyselyssä tärkeimmiksi laadullisten palvelutasotavoitteiden kehityskohteiksi nousivat sujuvat vaihtoyhteydet muuhun joukkoliikenteeseen, linja-autojen reaaliaikainen seuranta, aikatauluinformaation helppo löytäminen ja vuorojen nopeus. Kuntatyöpajoissa selkeiksi kehityskohteiksi nostettiin kaiken aikatauluinformaation löytäminen yhdestä paikasta, kuukausilipun tarjoaminen työmatkaliikenteeseen ja linja-autojen reaaliaikainen seuranta.

Kaukoliikenteen liityntäyhteyksien kehittäminen on tunnistettu yhdeksi tärkeimmistä laadullisten palvelutasotavoitteiden kehittämiskohteista. Myös muiden vuorojen, kuin varsinaisesti liityntäyhteyksiksi tarkoitettujen vuorojen aikatauluja on pyritty yhteensovittamaan kaukoliikenteen aikataulujen kanssa linjastosuunnittelun yhteydessä. Linjastosuunnittelussa on kiinnitetty huomiota myös vuorojen nopeuden parantamiseen.

Toinen selkeä kehityskohde Jokilaaksojen alueen joukkoliikenteessä on informaation parantaminen. Tavoitteena on, että jatkossa kaikki alueen joukkoliikenteen informaatio löytyy samasta paikasta. Sujuviin matkaketjuihin liittyy oleellisesti tavoite linja-autojen reaaliaikaisesta seurannasta. Reaaliaikaisen seurannan käyttöönottoa suositellaan varsinkin siinä tilanteessa, että myös lippu- ja maksujärjestelmävaatimuksia osana liikenteiden kilpailuttamista päivitetään. Reaaliaikaseuranta on usein sidoksissa joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmän kautta saatavaan sijainti- ja linjatietoon. Tavoitteena alueella on myös kehittää säännölliseen matkustamiseen soveltuvaa lipputuotetta työmatkaliikenteeseen.

Linjastosuunnittelu

Linjastosuunnittelun prosessi ja periaatteet

Alueellinen joukkoliikenteen linjastosuunnitelma pohjautuu asetettuihin palvelutasotavoitteisiin. Linjastosuunnitelmassa on pyritty rakentamaan mahdollisimman tehokkaita autokierroja siten, että autokierroissa olisi mahdollisimman vähän odotteluaikaa, kuljettajien lepoaikasäädökset kuitenkin huomioiden. Tavoitteena on ollut muodostaa alueelle viidestä kuuteen kilpailuttamiskohdetta, joista kukin muodostuu enintään neljän auton kokonaisuuksista. Kilpailuttamiskohteet on muodostettu siten, että kullekin yhteysvälille voidaan taata sujuvat vaihtoyhteydet yhtenäisine lippujärjestelmineen ja aikatauluinformaatioineen.

Linjastosuunnitelman laadinnassa on huomioitu nykyinen liikenne ja sen aikataulut. Kuntien ja oppilaitosten nykyisin hankkimat kuntien väliset vuorot on pyritty sisällyttämään linjastosuunnitelmaan sellaiseen mahdollisimman kattavasti. ELY-keskuksen nykyinen liikenne on toiminut suunnittelun runkona yhteysväleillä Haapavesi–Ylivieska ja Kärsämäki–Pyhäntä, joilla liikenne on suunniteltu jo aiemmin tarpeellisesti. Markkinaehtoinen liikenne on alueella merkittävässä asemassa. Sen toimivuuteen pyritään vaikuttamaan linjastosuunnitelmassa mahdollisimman vähän välttämällä päällekkäisten vuorojen suunnittelua. Säännöllistä matkustamista tukevien lipputuotteiden, aikataulurakenteiden ja vaihtoyhteyksien toimivuuden näkökulmasta on todennäköistä, että Jokilaaksojen alueen liikenteessä ELY-keskuksen hankkiman liikenteen osuus ja merkitys suhteessa markkinaehtoiseen liikenteeseen kasvavat tulevana vuosina. Perusteena tähän ovat mm. tehokkaiden liikennekokonaisuuksien ja vaihtoyhteyksien turvaaminen.

Linjastosuunnittelun yhteydessä käytiin markkinavuoropuhelua alueen liikennöitsijöiden kanssa. Markkinavuoropuheluissa liikennöitsijöille esiteltiin linjastosuunnitelman luonnosta ja he saivat kommentoida ja kertoa näkemyksiään muun muassa kilpailuttamiskohteiden koosta ja autokierrojen lähtöpaikoista. Linjastosuunnitelman luonnosta esiteltiin myös alueelliselle joukkoliikennetyöryhmälle ja tarvittaessa suunnitelmaa käytiin läpi vielä erikseen joukkoliikennetyöryhmän jäsenorganisaatioiden kanssa. Virallisia lausuntoja linjastosuunnitelmasta ei tässä vaiheessa pyydetty. Linjastosuunnitelma viimeisteltiin joukkoliikennetyöryhmältä saadun palautteen, markkinavuoropuhelujen sekä markkinaehtoisessa liikenteessä tapahtuneiden muutosten perusteella.

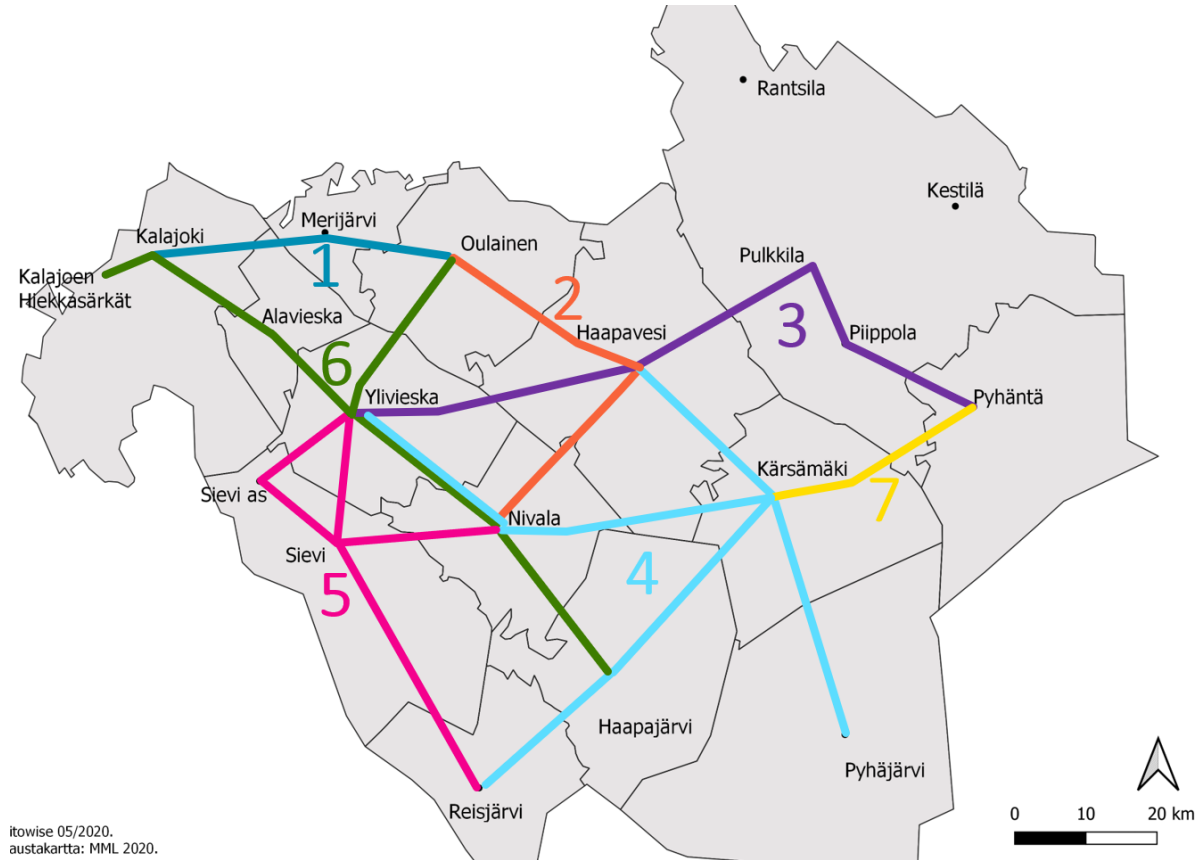
Linjastosuunnitelma

Joukkoliikenteen hankinta jaetaan seitsemään kohteeseen, joiden automäärä on yhdestä neljään. Osassa kohteista liikennöidään myös kesä- ja viikonloppuliikennettä, kun taas osa liikennöidään vain koulupäivisin. Kohteiden pysäkkikohtaiset aikataulut ovat liitteenä 2.

Kohde 1

Kohde 1 on kolmen auton kohde, joka sisältää Kalajoen ja Oulaisten välisen, Merijärven kautta kulkevan liikenteen. Kohteessa ensisijaisena tavoitteena on toimivien opiskeluyhteyksien turvaaminen sekä Kalajoelta ja Merijärveltä Oulaisiin, että Oulaisista ja Merijärveltä Kalajoelle. Opiskeluyhteydet saapuvat aamulla Oulaisiin ennen klo 8 ja Kalajoelle ennen klo 8:40. Iltapäivän paluuvuorot lähtevät Oulaisista klo 15:35 ja Kalajoelta klo 14:30 sekä klo 16:30. Opiskeluyhteydet liikennöidään koulupäivisin. Vuorojen aikataulut ja reitit on suunniteltu mahdollisuuksien mukaan siten, että ne palvelevat myös kuntien sisäisiä koulukuljetustarpeita. Tämän vuoksi osa vuoroista liikennöidään esimerkiksi Oulaisissa yläkoulun ja Juho Oksan koulun kautta sekä Kalajoella Merenojan koulun kautta.

Opiskeluyhteyksien lisäksi järjestetään liityntäyhteyksiä Oulaisten rautatieasemalle sekä asiointiyhteyksiä Merijärveltä Kalajoelle ja Oulaisiin. Liityntäyhteyksien aikataulut on tarkoitettu yhteensopiviksi muuttuvien junaliikenteen aikataulujen kanssa. Liityntä- ja asiointiyhteyksiä liikennöidään vuoden ympäri myös viikonloppuisin. Sunnuntaisin liikennöitävän liityntäyhteyden reitti poikkeaa kohteen muista vuoroista siten, että vuoro jatketaan Oulaisista Ylivieskaan, josta junavuoroja lähtee klo 19 aikaan etelään, pohjoiseen ja itään.

itowise 05/2020.
austakartta: MML 2020.

Kuva 18. Jokilaaksojen alueen joukkoliikenteen kilpailuttamiskohteet. (Taustakartta: © Maanmittauslaitos, sisältää Kuntajakoaineistoa 09/2019, lisenssi CC BY 4.0)

Kohde 2

Kohde 2 on neljän auton kohde, joka sisältää Oulaisten ja Haapaveden sekä Haapaveden ja Nivalan välisen liikenteen. Kohteessa tavoitteena on toimivien opiskeluyhteyksien tarjoaminen ja kohteen liikennettä ajetaan vain koulupäivisin.

Oulaisten ja Haapaveden välillä liikennöidään kolmella autolla Pyhäjoen molemmin puolin. Opiskeluyhteydet saapuvat Oulaisiin ennen klo 8 ja 9 ja Haapavedelle ennen klo 8, 9 ja 10. Iltapäivän paluuvuorot lähtevät Oulaisista klo 14, 14:55 ja 15:50 ja Haapavedeltä klo 15 ja 16 jälkeen. Opiskeluyhteydet kiertävät Oulaisissa peruskoulujen, Oulaskankaan sairaalan ja ammattikorkeakoulun kautta. Vastaavasti Haapavedellä palvelee lukiota ja JEDU:n toimipisteitä. Aamulla Haapavedelle ennen klo 9 saapuu vuoroja molemmin puolin jokea ja vastaavasti iltapäivällä klo 15 jälkeen vuoroja lähtee joen molemmin puolin kohti Oulaista.

Haapaveden ja Nivalan välinen vuorotarjonta koostuu yhden auton autokierrosta, jossa on aamulla yksi vuoro ja iltapäivällä kaksi vuoroa molempiin suuntiin. Opiskeluyhteydet saapuvat aamulla Nivalaan ennen klo 8 ja Haapavedelle ennen klo 9. Iltapäivällä vuoroja lähtee Nivalasta klo 14:00 ja 16:05 sekä Haapavedeltä klo 13:10 ja 15:15. Vuorot liikennöivät Haapavedellä lukion kautta ja Nivalassa Niva-Kaijan koulun ja JEDU:n Nivalan toimipisteen kautta. Aamuyhteys Nivalaan ja iltapäivän klo 16:05 lähtö Nivalasta ajetaan Erkkilän koulun ja Heiskanperän kautta, muut vuorot ajetaan Maliskyläntietä ja seututietä 793 pitkin.

Kohde 3

Kohde 3 sisältää liikenteen akselilla Ylivieska–Haapavesi–Pulkila–Piippola–Pyhäntä, ja kohdetta voidaan liikennöidä kolmella autolla. Kohde sisältää sekä koulupäivisin ajettavia opiskeluyhteyksiä, että ympäri vuoden myös viikonloppuisin ajettavia liityntä- ja asiointiyhteyksiä. Suurin osa vuoroista palvelee vain osaa yhteysvälistä. Yhden autokierron muodostaa Haapaveden ja Ylivieskan välinen yhteystarjonta, jossa tavoitteena ovat molempiin suuntiin toimivien opiskeluyhteyksien lisäksi liityntäyhteydet Ylivieskan rautatieasemalle. Opiskeluyhteydet saapuvat aamulla Haapavedelle ennen klo 8 ja Ylivieskaan klo 8:35. Iltapäivällä paluuyhteydet lähtevät Haapavedeltä klo 16 ja Ylivieskasta klo 15.

Pyhännän ja Haapaveden väliä liikennöidään Piippolan ja Pulkilan kautta. Yhteysväliillä tavoitteina ovat opiskeluyhteyksien tarjoaminen Haapavedelle ja Piippolaan, liityntä- ja asiointiyhteydet Ylivieskaan sekä asiointiyhteydet Haapavedelle. Osa Pyhännän ja Haapaveden välisistä vuoroista alkaa Ylivieskasta tai jatkuu Ylivieskaan asti. Nämä vuorot täydentävät Ylivieskan ja Haapaveden välistä vuorotarjontaa. Pyhännän ja Ylivieskan välillä liikennöidään asiointi- ja liityntäyhteyksiä kesäarkisin kaksi vuoroparia sekä lauantaisin ja sunnuntaisin yksi vuoropari. Lisäksi kohde sisältää Pyhännän ja Ylivieskan välisen iltavuoroparin, joka toimii alkuillan liityntäyhteytenä Ylivieskan rautatieasemalle.

Kohde 4

Kohteeseen 4 on yhdistetty useamman eri yhteysvälin liikennettä. Kohde sisältää kolme koulupäivisin ajettavaa autokiertoa. Ensimmäinen autokierro muodostuu Pyhäsalmi–Kärsämäki–Haapavesi-liikenteestä, toinen Kärsämäki–Nivala–Ylivieska-liikenteestä ja kolmas Kärsämäki–Haapajärvi–Reisjärvi-liikenteestä.

Koulupäivisin ajettavien vuorojen pääasiallisena tavoitteena on opiskeluyhteyksien tarjoaminen erityisesti JEDU:n eri toimipisteisiin. Vuorojen aikataulut on suunniteltu oppilaitosten työaikojen mukaan. Autokierroja on täydennetty esimerkiksi asiointiyhteyksillä Reisjärveltä Haapajärvelle sekä liityntäyhteyksillä Haapavedeltä, Reisjärveltä ja Haapajärveltä Kärsämäelle. Myös kuntien sisäiset koulukuljetustarpeet on huomioitu mahdollisuuksien mukaan aikatauluissa ja reiteissä.

Kohde 5

Kohde 5 on kahden auton kokonaisuus, joka sisältää pääasiassa Reisjärvi–Sievi–Ylivieska-liikenteen. Lisäksi kohteeseen on otettu mukaan viikonloppuyhteydet Reisjärveltä Haapajärvelle, Sievin sisäistä koululaisliikennettä sekä yksittäinen vuoro Nivalasta Sieviin.

Sievin ja Ylivieskan välillä tavoitteena on järjestää molempiin suuntiin toimivat työmatkayhteydet sekä opiskeluyhteydet Sievistä Ylivieskaan. Työmatkayhteyksiä liikennöidään myös kesäisin. Lisäksi välillä liikennöidään asiointi- ja liityntäyhteyksiä Ylivieskaan. Joitakin asiointi- ja liityntäyhteyksiä liikennöidään myös kesäisin ja viikonloppuisin. Osa vuoroista ajetaan Sievin aseman kautta ja osa kantatietä 63 pitkin.

Reisjärveltä tavoitteena on järjestää opiskeluyhteys Nivalaan. Vaihdollinen aamuyhteys muodostuu ELY-keskuksen hankkimasta Reisjärvi–Sievi-vuorosta sekä markkinaehtoisesti toteutuvasta Sievi–Nivala-vuorosta. ELY-keskus hankkii kokonaisuudessaan iltaapäivän paluuyhteyden Nivalasta Sievin kautta Reisjärvelle. Aikataulut on suunniteltu siten, että opiskeluyhteydet toteutuvat vaihdollisina Reisjärveltä myös Ylivieskaan. Reisjärveltä Ylivieskaan on järjestetty myös alkuiltöiden liityntäyhteys Ylivieskan rautatieasemalle sekä viikonloppujen asiointi- ja liityntäliikenne. Kesäarkipäivinä asiointiyhteys järjestetään Reisjärveltä Haapajärvelle, josta on vaihtoyhteys Ylivieskaan junalla.

Kohde 6

Kohde 6 on neljän auton kohde, joka muodostuu valtatie 27 Kalajoen ja Haapajärven välisestä liikenteestä sekä Ylivieskan ja Oulaisten välisestä liikenteestä. Kohde sisältää sekä ympäri vuoden (myös viikonloppuisin) ajettavaa liikennettä että vain koulupäivisin ajettavia vuoroja. Suuri osa Ylivieska–Nivala–Haapajärvi-yhteysvälin liikenteestä toteutuu markkinaehtoisesti. Markkinaehtoiset vuorot ovat useimmiten joko osa pidempää vuoroa tai osa toimivaa autokiertoa, joten päällekkäisyyksiä markkinaehtoisten ja hankittavien vuorojen kesken on pyritty välttämään.

Kalajoen ja Ylivieskan välillä tavoitteena ovat molempiin suuntiin toimivat opiskeluyhteydet, työmatkayhteydet Alavieskasta ja Kalajoelta Ylivieskaan sekä liityntäyhteydet Alavieskasta, Kalajoelta ja Kalajoen Hiekasärkiltä Ylivieskan rautatieasemalle. Myös Kalajoen ja Ylivieskan välillä liikennöidään markkinaehtoista liikennettä, kuten opiskelijoita palveleva iltapäivän paluuvuoro Kalajoelta Ylivieskaan. Yhtä Raution kautta kiertävää vuoroparia lukuun ottamatta hankittavat vuorot pysähtyvät myös Alavieskassa, jolloin syntyy asiointiyhteys Ylivieskaan. Yhteysvälin liikennöidään ympäri vuoden, myös viikonloppuisin.

Ylivieskan ja Nivalan välillä liikennöivä markkinaehtoinen liikenne täyttää yhteysvälin liikkumistarpeet muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. ELY-keskus hankkii aamuvuoron Nivalasta Ylivieskan kautta Oulaisiin ja iltapäivävuoron Oulaisista Ylivieskan ja Nivalan kautta Haapajärvelle. Vuorojen aikataulut on suunniteltu siten, että vaihdolliset yhteydet aamulla Nivalasta Kalajoelle ja iltapäivällä Kalajoelta Nivalaan toteutuvat. Iltapäivävuoron jatkaminen Haapajärvelle saakka mahdollistaa opiskeluyhteydet Haapajärveltä Oulaisiin. Aamuyhteys Haapajärveltä Oulaisiin toteutuu osin markkinaehtoisesti.

Kohde sisältää myös Ylivieskan ja Oulaisten välistä liikennettä, jonka tavoitteena ovat molempiin suuntiin toimivat opiskelu- ja työmatkayhteydet. Lisäksi autokiertoa on täydennetty päiväsaikaan ajettavilla asiointi- ja liityntäyhteyksillä. Opiskeluyhteydet järjestetään Oulaisista Nivalaan vaihdollisina Ylivieskan kautta. Oulaisten ja Ylivieskan välillä liikennöidään ympäri vuoden arkisin.

Kohde 7

Kohde 7 on linjastosuunnitelman pienin, ja se sisältää ainoastaan Kärsämäen ja Pyhännän välisen koulupäiväliikenteen. Kohdetta voidaan liikennöidä yhdellä autolla, ja se perustuu nykyiseen liikenteeseen. Kärsämäen ja Pyhännän välillä tavoitteena on järjestää toimivat opiskeluyhteydet Pyhännältä Kärsämäelle. Autokierron aikataulut ja reitit on suunniteltu siten, että ne palvelevat osittain myös kuntien sisäisiä koulukuljetustarpeita.

Joukkoliikenteen kehittämisohjelma

Toteutettava linjasto

Jokilaaksojen alueen joukkoliikenne muuttuu merkittävästi toteutettavan linjastosuunnitelman myötä. Markkinaehtoisen liikenteen vuorotarjonnassa on tapahtunut suuria muutoksia etenkin viimeisen vuoden aikana COVID-19-tilanteen vuoksi. ELY-keskus on pyrkinyt hankkimaan lakkautettujen markkinaehtoisten vuorojen tilalle sopimusliikennettä niin, etteivät esimerkiksi kriittiset opiskeluyhteydet ole katkenneet.

Toteutettava uusi linjasto on suunniteltu kohteittain kokonaisuutena siten, että autokierrot ovat mahdollisimman tehokkaita ja myös vaihdolliset yhteydet ovat sujuvia. Vaihdollisten yhteyksien sujuvuus vaatii yhteensovitettuja aikatauluja ja yhteensopivia lipputuotteita. Linjaston suunnittelu on perustunut asetettuihin palvelutasotavoitteisiin, jotka puolestaan perustuvat alueen kuntien, oppilaitosten ja asukkaiden tunnistamiin liikkumistarpeisiin.

Lippu- ja informaatiojärjestelmät

Lippu- ja informaatiojärjestelmien uudistaminen nousi esille työn aikana järjestetyissä työpajoissa. Kuntien näkökulmasta haastavaksi koettiin erityisesti kokonaisvaltaisen joukkoliikenteen reitti- ja matkaketjuinformaation puutteet. Lisäksi tunnistettiin, että alueella on yhteysvälikohtaisesti hyvin vaihtelevasti säännöllistä joukkoliikennematkustusta tukevia lipputuotteita. Pääosin liikenteenharjoittajat tarjoavat toisen asteen opiskelijoille kohdennettuja Kelan tukemia lipputuotteita. Muille matkustajaryhmille vastaavia lipputuotteita on Jokilaaksojen alueella kattavasti saatavilla korkeintaan yhteysvälikohtaisesti.

Joukkoliikenteen lippujärjestelmän ja sitä kautta lipputuotteiden kehittämiseksi ELY-keskuksella on kaksi vaihtoehtoa. Ensimmäinen vaihtoehto on hankkia ELY-keskuksen järjestämään joukkoliikenteeseen oma järjestelmä. Toisena vaihtoehtona on tarkentaa nykyisiä hankintakohteiden lippujärjestelmävaatimuksia niin yhteensopivuuden, taksojen kuin ELY-keskuksen hankkiman liikenteen eri kohteiden yhteiskäyttöisyysvaatimusten osalta. Lippujärjestelmäratkaisuista on tehty oma rinnakkainen selvitys, jonka suosituksena on ollut jälkimmäinen vaihtoehto selkeillä kohdekohtaisilla yhteensopivuusvaatimuksilla (esimerkiksi vaihdot) ja ELY-keskuksen tarkemmin määrittelemällä taksarakenteella. Oman lippujärjestelmän hankkiminen on myös vartenotettava vaihtoehto. Tavoitteena on, että Jokilaaksojen alueella kilpailutettavissa kohteissa olisi saatavilla vähintään kausi- ja sarjalipputuotteita sekä rajoitettu yhteiskäyttöisyys eri kohteiden välillä mm. tärkeiden seudullisten työmatka- ja liityntäyhteyksien vuoksi.

Tällä hetkellä ei ole olemassa yhtenäistä joukkoliikenteen reittiopasta, josta löytyisivät kattavasti kaikki maassamme liikennöivät joukkoliikenteen vuorot. Markkinaehtoisen ja viranomaisten hankkiman liikenteen aikatauluinformaation olisi kuitenkin tärkeää olla saatavilla samasta paikasta. ELY-keskus voi edesauttaa aikatauluinformaation saatavuutta tallentamalla hankkimansa liikenteen tiedot viranomaisten käyttämään Digitransit-reittioppaaseen, josta aikatauluinformaatio on helposti saatavilla ja ulkopuolisten toimijoiden hyödynnettävissä.

Kaukoliikenteen liityntäyhteyksien kehittäminen

Kaukoliikenteen liityntäyhteydet on todettu tärkeäksi kehittämiskohteeksi Jokilaaksojen alueen liikkumistarpeita selvitettyä ja joukkoliikenteen nykytilaa tarkasteltaessa. Alueen joukkoliikenteen aikatauluja ei ole nykyisin yhteensovitettu kaukoliikenteen aikataulujen kanssa, minkä vuoksi toimivat liityntäyhteydet ovat alueella harvassa.

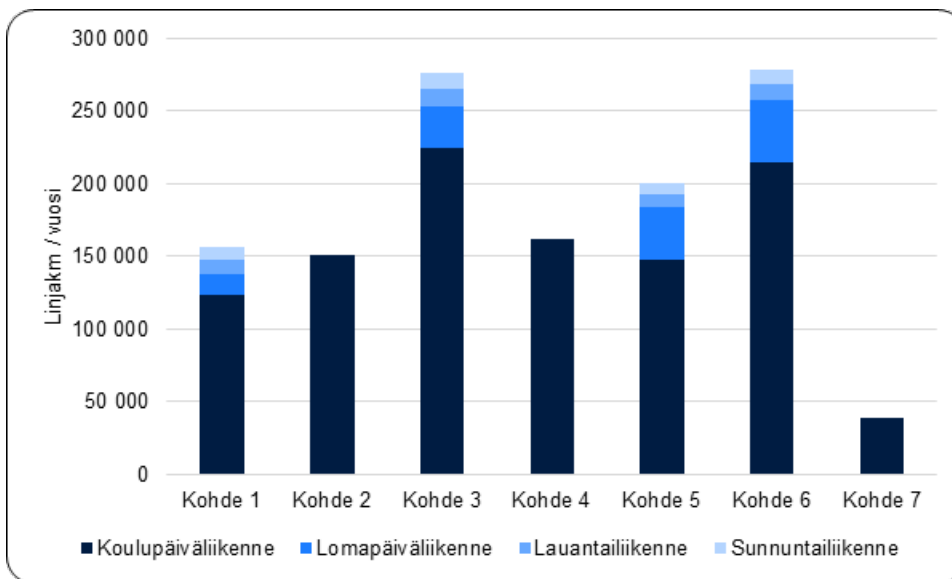
Ylivieskan rautatieasema on tunnistettu alueen tärkeimmäksi kaukoliikenteen solmupysäkiksi. Muita tunnistettuja solmupysäkkejä ovat Oulaisten rautatieasema sekä Pulkkilassa, Käsämsäellä ja Pyhäjärvellä sijaitsevat valtatie 4 kaukoliikennepysäkit. Toteutettava linjasto sisältää useita näitä kaukoliikenteen solmupysäkkejä palvelevia liityntäyhteyksiä. Liityntäyhteyksien aikataulut on suunniteltu suunnitteluhetkellä (joulukuu 2020) voimassa olevien kaukoliikenteen aikataulujen mukaan, mutta liityntäyhteyksien aikataulujen on tarkoitus tarvittaessa muuttua kaukoliikenteen aikataulujen muuttuessa.

Liityntäyhteydet kaukoliikenteeseen pyritään järjestämään alueen jokaisesta kunnasta, jossa ei muuten ole kaukoliikenteen tarjontaa. Liityntäyhteyksiä on suunniteltu palvelemaan erityisesti perjantai- ja sunnuntai-iltojen liikkumistarpeita. Liityntäyhteyksien kehittämisessä on huomioitu myös Kalajoen Hiekkasärkät, jonne liikennöidään useita ympärivuotisia liityntäyhteyksiä Ylivieskan rautatieasemalta.

Vaikutusten arviointi

Liikenteen määrä ja kustannukset

Uuden linjaston myötä ELY-keskuksen hankkiman liikenteen määrä kasvaa merkittävästi nykyisestä. Vuosittaisen linjakilometrien määrä kasvaa nykyisestä 0,42 miljoonasta linjakilometristä 1,26 miljoonaan linjakilometriin. Nykyisiä ja linjastosuunnitelman mukaisia linjakilometrejä verrattaessa on kuitenkin tärkeää huomata, että osa linjastosuunnitelman mukaisesta liikenteestä on jo nykyisin kuntien tai JEDU:n hankkimaa. Näiden vuorojen tietoja ei ole huomioitu muutosta arvioitaessa.

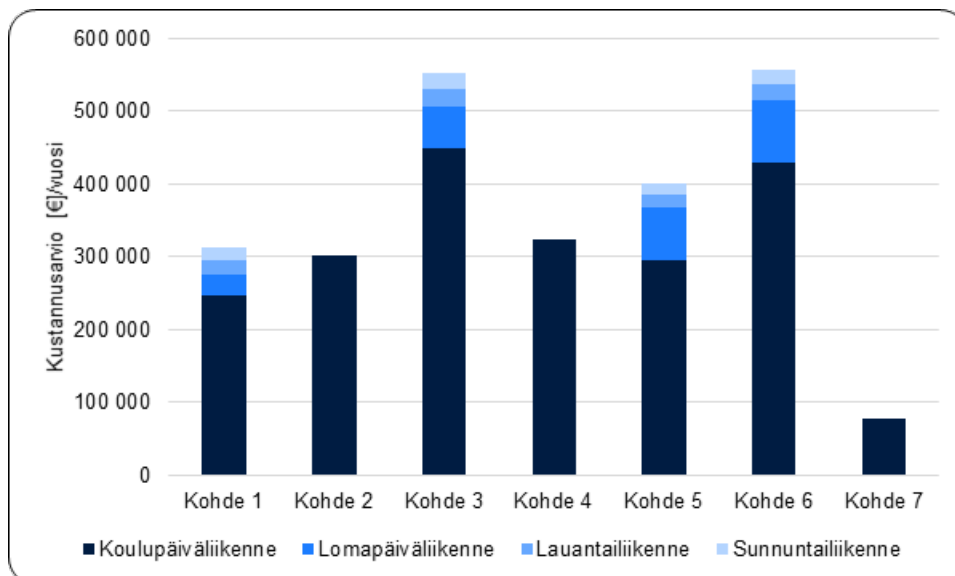

Kuva 19. Vuosittaiset linjakilometrit kohteittain.

Linjakilometrien kasvaessa vuorotarjonta paranee merkittävästi useissa kunnissa. Vuoroja tulee lisää ja niiden aikataulut on suunniteltu paremmin tarpeita vastaaviksi. Uutta liikennetarjontaa syntyy etenkin ke-sään ja viikonlopuille, kun liityntä- ja asiointiyhteydet pyritään toteuttamaan ympärivuotisesti. Useasta kun-nasta ei nykyisin ole järjestetty esimerkiksi liityntäyhteyksiä kaukoliikenteeseen sunnuntaisin. Uuden linjas-ton myötä liityntäyhteydet pyritään toteuttamaan myös niistä kunnista, joissa ei muuten ole kaukoliikenteen tarjontaa.

Linjastosuunnitelman mukaisen liikenteen bruttokustannuksiksi on arvioitu noin 2,53 milj. € vuodessa. Koulupäiväliikenteen osuus kustannuksista on noin 2,13 milj. €, lomapäiväliikenteen osuus noin 0,24 milj. € ja viikonloppuliikenteen noin 0,16 milj. € vuodessa. Kustannusarvio perustuu arvioituun liikenteen hintaan 2,00 €/km. Koulupäiväliikenteen autokierrot sisältävät joitakin kuntien sisäisiä koulukuljetusvuoroja, joiden kustannukset kohdistuvat kunnille. Kuntien arvioitu osuus hankinnasta on n. 0,3 milj. €/v.

Liikennöintivuonna 2019 Jokilaaksojen alueelle kohdistuneiden ELY-keskuksen liikennehankintojen hankintakustannukset olivat 0,53 milj. € ja lipputulot arviolta 0,32 milj. €. Suurimmassa osassa liikennettä tiedot lipputuloista perustuvat kolme kertaa vuodessa tehtävään matkustajalaskentaan, joten lipputulojen määrä on arvio. Hankintakustannusten ja lipputuloarvion perusteella liikenteen kokonaiskustannukset liiken-nöintivuonna 2019 olivat noin 0,85 milj. €. Näin ollen Jokilaaksojen alueelle ELY-keskuksen hankkiman lii-kenteen kokonaiskustannukset kasvavat nykytilanteeseen verrattuna arviolta noin 1,68 milj. eurolla vuo-nessa. Vaikka COVID-19-tilanteen vuoksi liikenteen lipputulot laskevat, liikenteen kilometrihinnan voidaan olettaa pysyvän lähes ennallaan liikenteen tehokkaamman suunnittelun vuoksi.

Kuva 20. Vuosittainen kustannusarvio kohteittain.

Joukkoliikenteen järjestämisessä tapahtuvat muutokset

Jokilaaksojen alueen joukkoliikenne on tällä hetkellä sekalainen kokonaisuus markkinaehtoista liikennettä sekä ELY-keskuksen, kuntien ja JEDU:n hankkimaa liikennettä. Liikennettä ei ole aiemmin suunniteltu kokonaisuutena, vaan jokainen taho on järjestänyt liikennettä omien tarpeidensa mukaan. Vilkkaimmat ja kannattavimmat vuorot on puolestaan hoidettu markkinaehtoisesti.

ELY-keskuksen merkitys liikenteen järjestämisessä muuttuu uuden linjaston myötä. Linjasto on pyritty suunnittelemaan kokonaisuutena, mikä parantaa paitsi autokiertojen tehokkuutta, myös matkustajien kokemuksen palvelun laatua. Linjaston suunnittelussa on otettu huomioon alueen asukkaiden todelliset liikkumistarpeet, ja linjastoon on pyritty sisällyttämään mahdollisimman paljon nykyisin kuntien tai JEDU:n hankkimia kuntien välisiä vuoroja. Myös kuntakohtaiset erot joukkoliikenteen palvelutasossa tasoittuvat uuden linjaston myötä, kun tarjontaa on entistä kattavammin myös pienempiin kuntiin.

Alueen joukkoliikenteen järjestäminen kokonaisuutena näkyy myös matkustajille parempana palvelutasona. Esimerkiksi vuoromäärät kasvavat usealla yhteysväliillä tehokkaiden autokiertojen suunnittelun vuoksi ja vuorojen aikataulut on pyritty yhteensovittamaan liikkumistarpeita vastaaviksi. Myös vaihdolliset yhteydet toimivat entistä paremmin, kun eri yhteysvälien vuorojen aikataulut on yhteensovitettu keskenään sujuvien vaihtojen aikaansaamiseksi. Vaihdollisten matkojen tekemistä helpottaa myös se, että samaan kilpailutuskohteeseen kuuluvat vaihdolliset matkat voi tehdä vain yhdellä matkalipulla. Lisäksi aikatauluinformaation saatavuutta parannetaan nykyisestä.

Lähteet

- Liikennevirasto 2011: Joukkoliikenteen maankäytön suunnittelun integrointi kaupunkiseudulla, Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 27/2011. Helsinki: Liikennevirasto [viitattu 17.2.2021]. Saantitapa: <https://www.doria.fi/handle/10024/121043>
- Liikennevirasto 2015: Joukkoliikenteen palvelutason määrittely, Liikenneviraston ohjeita 31/2015. Helsinki: Liikennevirasto [viitattu 17.2.2021]. Saantitapa: <https://www.doria.fi/handle/10024/121048>
- Liikennevirasto 2018: Henkilöliikenteen palveluiden sanasto, Liikenneviraston oppaita 1/2018. Helsinki: Liikennevirasto [viitattu 17.2.2021]. Saantitapa: <https://www.doria.fi/handle/10024/155049>
- Maanmittauslaitos 2019: Kuntajakoaineisto, avoimien aineistojen tiedostopalvelu [verkkopalvelu]. Helsinki: Maanmittauslaitos [viitattu 25.1.2021]. Saantitapa: <https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>. Lisenssi: CC BY 4.0, <https://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata-lisenssi-cc40>
- Maanmittauslaitos 2019: Taustakarttasarja, avoimien aineistojen tiedostopalvelu [verkkopalvelu]. Helsinki: Maanmittauslaitos [viitattu 25.1.2021]. Saantitapa: <https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>. Lisenssi: CC BY 4.0, <https://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata-lisenssi-cc40>
- Maanmittauslaitos 2020: Maanmittauslaitoksen vuositilastoja 2019 [verkkojulkaisu]. Helsinki: Maanmittauslaitos [viitattu 24.2.2021]. Saantitapa: <https://www.maanmittauslaitos.fi/tietoa-maanmittauslaitoksesta/organisaatio/tilastot>
- Matkahuolto 2019: Aikatauluhaku. Oy Matkahuolto Ab [viitattu 24.2.2021]. Saantitapa: <https://liput.matkahuolto.fi/connection-search>
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 2019: Paikkatietoaineisto toisen asteen oppilaitoksista ja kansanopistoista. Julkaisematon aineisto.
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 2019: Paikkatietoaineisto kuntien ja oppilaitosten hankkimasta joukkoliikenteestä. Julkaisematon aineisto.
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 2021: Kuntien kuljetuskustannukset 2019. Oulu: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.
- Suomen virallinen tilasto (SVT) 2019: Tilasto koulumatkatuen saajista ja maksetuista tuista [verkkojulkaisu]. Taulukko: Koulumatkatuen saajat ja maksetut tuet. Helsinki: Kela [viitattu 25.1.2021]. Saantitapa: http://raportit.kela.fi/ibi_apps/WFServelet?IBIF_ex=NIT143AL
- Suomen virallinen tilasto (SVT) 2020: Tietilasto [verkkojulkaisu]. ISSN=2670-336X. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 24.2.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/tiet/index.html>
- Suomen virallinen tilasto (SVT) 2020: Väestöennuste [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-5137. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu 25.1.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaenn/index.html>
- Suomen virallinen tilasto (SVT) 2020: Väestörakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu 25.1.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html>
- Traficom 2019: VALLU-data. Vallu-liikennelupajärjestelmän voimassa olevat vuorot paikkatietoaineistona. Saantitapa: https://ty-okalu.navici.com/tiedostot/tvv_alueet/
- Väylävirasto 2019: Digiroad: Rataverkko ja asemat. Aineisto on ladattu Väyläviraston Katselu- ja latauspalvelusta 17.9.2019 lisenssillä CC 4.0 BY. [viitattu 4.3.2021]. Saantitapa: <https://julkinen.vayla.fi/oskari/>
- Väylävirasto 2020: Liikennemääräkartat. Aineisto on ladattu Väyläviraston Katselu- ja latauspalvelusta 26.6.2020 lisenssillä CC 4.0 BY. [viitattu 25.1.2021]. Saantitapa: <https://julkinen.vayla.fi/oskari/>
- YKR/SYKE ja TK 2020: Yhdyskuntarakenteen seurantarjestelmä. Suomen ympäristökeskus ja Tilastokeskus. Saantitapa: Sopimus YKR-aineiston käyttöoikeudesta (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Pirkanmaan ELY-keskus ja Sitowise Oy, 2019)

Liitteet

Liite 1. Palvelutasotavoitteiden aikataululliset kriteerit

Lähtöpaikka	Määräpaikka	Vuorojen aikataulun määrittävät tekijät				
Alavieska	Kalajoki	Perillä ennen klo 8.30				
Alavieska	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Alavieska	Ylivieska	Perillä ennen klo 8	Perillä ennen klo 8.30	Perillä ennen klo 10.50		
Haapajärvi	Kärsämäki	Lähtö klo 16 jälkeen				
Haapajärvi	Nivala	Perillä ennen klo 8	Lähtö klo 16 jälkeen			
Haapajärvi	Pyhäjärvi	Lähtö klo 16 jälkeen	Lähtö noin klo 13-14			
Haapajärvi	Reisjärvi	Lähtö noin klo 13-14	Lähtö klo 16 jälkeen			
Haapajärvi	Ylivieska	Perillä ennen klo 8.30				
Haapavesi	Kestilä	Lähtö klo 16 jälkeen				
Haapavesi	Kärsämäki	Lähtö klo 16 jälkeen				
Haapavesi	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Haapavesi	Oulainen	Perillä ennen klo 8.15	Lähtö klo 16 jälkeen			
Haapavesi	Piippola	Lähtö klo 16 jälkeen				
Haapavesi	Pulkkila	Lähtö klo 16 jälkeen				
Haapavesi	Pyhäjärvi	Lähtö klo 16 jälkeen				
Haapavesi	Pyhäntä	Lähtö noin klo 13-14	Lähtö klo 16 jälkeen			
Haapavesi	Rantsila	Lähtö klo 16 jälkeen				
Haapavesi	Ylivieska	Perillä ennen klo 14.10 (P)	Lähtö klo 16 jälkeen			
Kalajoki	Alavieska	Lähtö klo 16 jälkeen				
Kalajoki	Merijärvi	Lähtö noin klo 13-14	Lähtö klo 16 jälkeen			
Kalajoki	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Kalajoki	Oulainen	Perillä ennen klo 8.15	Lähtö klo 16 jälkeen			
Kalajoki	Ylivieska	Perillä ennen klo 8	Perillä ennen klo 8.30	Perillä ennen klo 13.10	Lähtö klo 16 jälkeen	Perillä ennen klo 17.35 (M-P, S)
Kestilä	Haapavesi	Perillä ennen klo 8				
Kärsämäki	Haapajärvi	Perillä ennen klo 8				
Kärsämäki	Haapavesi	Perillä ennen klo 8				
Kärsämäki	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Kärsämäki	Pyhäntä	Lähtö klo 15 jälkeen				
Merijärvi	Kalajoki	Perillä ennen klo 8.30	Perillä noin klo 10-11			
Merijärvi	Oulainen	Perillä ennen klo 8.15				
Nivala	Alavieska	Lähtö klo 16 jälkeen				
Nivala	Haapajärvi	Perillä ennen klo 8	Lähtö klo 16 jälkeen			
Nivala	Haapavesi	Lähtö klo 16 jälkeen				
Nivala	Kalajoki	Lähtö klo 16 jälkeen				
Nivala	Kärsämäki	Lähtö klo 16 jälkeen				
Nivala	Oulainen	Perillä ennen klo 8.15	Lähtö klo 16 jälkeen			
Nivala	Pyhäjärvi	Lähtö klo 16 jälkeen				

Lähtöpaikka	Määräpaikka	Vuorojen aikataulun määrittävät tekijät				
Nivala	Reisjärvi	Lähtö klo 16 jälkeen				
Nivala	Sievi as	Lähtö klo 16 jälkeen				
Nivala	Sievi kk	Lähtö klo 16 jälkeen				
Nivala	Ylivieska	Perillä ennen klo 7	Perillä ennen klo 8	Perillä ennen klo 8.30	Lähtö klo 16 jälkeen	
Oulainen	Haapavesi	Perillä ennen klo 8	Lähtö klo 15.30 jälkeen			
Oulainen	Kalajoki	Perillä ennen klo 8.30	Lähtö klo 15.30 jälkeen			
Oulainen	Merijärvi	Lähtö klo 15.30 jälkeen				
Oulainen	Nivala	Perillä ennen klo 8	Lähtö klo 15.30 jälkeen			
Oulainen	Raahe	Lähtö klo 6.55 jälkeen (Pyhä- joen kautta)	Lähtö klo 15.30 jälkeen (Vi- hannin kautta)			
Oulainen	Ylivieska	Perillä ennen klo 8	Perillä ennen klo 8.30	Lähtö klo 15.30 jälkeen	Lähtö klo 16 jälkeen	
Piippola	Haapavesi	Perillä ennen klo 8				
Piippola	Pyhäntä	Lähtö klo 16 jälkeen				
Pulkki	Haapavesi	Perillä ennen klo 8				
Pyhäjärvi	Haapajärvi	Perillä ennen klo 8	Perillä noin klo 10-11			
Pyhäjärvi	Haapavesi	Perillä ennen klo 8				
Pyhäjärvi	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Pyhäntä	Haapavesi	Perillä ennen klo 8	Perillä noin klo 10-11			
Pyhäntä	Kärsämäki	Perillä ennen klo 8.40				
Pyhäntä	Piippola	Perillä ennen klo 8				
Raahe	Oulainen	Perillä ennen klo 8.15 (Vihannin kautta)	Perillä ennen klo 17.20 (Py- häjoen kautta)			
Rantsila	Haapavesi	Perillä ennen klo 8				
Reisjärvi	Haapajärvi	Perillä noin klo 10-11	Perillä ennen klo 8			
Reisjärvi	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Sievi as	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Sievi as	Ylivieska	Perillä ennen klo 8.30				
Sievi kk	Nivala	Perillä ennen klo 8				
Sievi kk	Ylivieska	Perillä ennen klo 8	Perillä ennen klo 8.30	Perillä ennen klo 10.50	Lähtö klo 15 jälkeen	Lähtö klo 16 jälkeen
Ylivieska	Alavieska	Lähtö klo 13.10 jälkeen	Lähtö klo 16 jälkeen			
Ylivieska	Haapajärvi	Lähtö klo 16 jälkeen				
Ylivieska	Haapavesi	Perillä ennen klo 8	Lähtö klo 9.10 jälkeen	Lähtö klo 18.40 jälkeen (S)		
Ylivieska	Kalajoki	Perillä ennen klo 8.30	Lähtö klo 13.10 jälkeen	Lähtö klo 16 jälkeen	Lähtö klo 18.10 jälkeen (M-P, S)	
Ylivieska	Nivala	Perillä ennen klo 8	Lähtö klo 15 jälkeen	Lähtö klo 16 jälkeen		
Ylivieska	Oulainen	Perillä ennen klo 8	Perillä ennen klo 8.15	Lähtö klo 16 jälkeen		
Ylivieska	Sievi as	Lähtö klo 16 jälkeen				
Ylivieska	Sievi kk	Perillä ennen klo 7	Perillä ennen klo 8	Lähtö klo 13.10 jälkeen	Lähtö klo 16 jälkeen	

Liite 2. Linjastosuunnitelman pysäkkikohtaiset aikataulut

Kohde 1

KOULUPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Oulaisten yläkoulu P						15:30	
Juho Oksan koulu I						15:31	
Oulainen	7:10	7:35	9:10	13:30	14:00	15:35	18:50
Oulaisten yläkoulu P					14:05		
Juho Oksan koulu I					14:06		
Irvanperä L	x						
Pahkasalo	7:40						
Pyhäkoski L	7:55						
Petäjäskoski L		x	x	x	x	x	x
Koivupuhdon koulu	8:05				14:30		
Merijärvi	8:06	8:00	9:30	13:50		16:00	19:10
Saukonperä L	x	x	x	x		x	x
Saukonperä kääntöpaikka	8:15						
Saukonperä I	x						
Merijärvi	8:25						
Koivupuhdon koulu	8:27						
Mehtäkyläntie		x					
Merenojan koulu		8:30	9:55				
Merijärvi th E			x	x		x	x
Kokkolantie		x					
Kalajoki		8:40	10:00	14:15		16:30	19:35

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Kalajoki	6:50		9:15	12:30		14:30	16:30
Kalajoentie						x	
Merenojan koulu						14:40	
Merijärvi th P	x		x	x		x	x
Koivupuhdon koulu					14:30		
Merijärvi					14:31		
Saukonperä I					x		
Saukonperä kääntöpaikka					14:40		
Saukonperä L	x		x	x	x	x	x
Merijärvi	7:15		9:40	12:55	14:48	15:10	16:55
Koivupuhdon koulu		8:27			14:50		
Petäjäskoski I	x	x	x	x		x	x
Jauhinkankaan koulu E	7:40						
Pyhäkoski I					15:00		
Pahkasalo					x		
Irvanperä I					x		
Oulaisten yläkoulu P	7:46	8:56			15:30		
Juho Oksan koulu I	7:47	8:57					
Oulaskangas I	x						
Ammattikorkeakoulu L	7:55						
Oulainen	8:00	9:00	10:00	13:15		15:30	17:15

LOMAPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	M-P+++	M-P+++	P+++
Oulainen	10:50	13:30	18:50
Petäjäskoski L	x	x	x
Merijärvi	11:10	13:50	19:10
Saukonperä L	x	x	x
Merijärvi th E	x	x	x
Kalajoki	11:35	14:15	19:35

ajopäivät	P+++	M-P+++	M-P+++
Kalajoki	9:15	12:30	14:40
Merijärvi th P	x	x	x
Saukonperä I	x	x	x
Merijärvi	9:40	12:55	15:05
Petäjäskoski I	x	x	x
Oulainen	10:00	13:15	15:25

VIIKONLOPPULIIKENNE

ajopäivät	L	L
Oulainen	10:50	13:30
Petäjäskoski L	x	x
Merijärvi	11:10	13:50
Saukonperä L	x	x
Merijärvi th E	x	x
Kalajoki	11:35	14:15

ajopäivät	L	L
Kalajoki	12:30	14:40
Merijärvi th P	x	x
Saukonperä I	x	x
Merijärvi	12:55	15:05
Petäjäskoski I	x	x
Oulainen	13:15	15:25

ajopäivät	SS
Ylivieska	18:55
Rajaperä P	x
Oulaistenkatu	x
Oulainen	19:25
Petäjäskoski L	x
Merijärvi	19:45
Saukonperä L	x
Merijärvi th E	x
Kalajoki	20:10

ajopäivät	SS
Kalajoki	17:40
Merijärvi th P	x
Saukonperä I	x
Merijärvi	18:05
Petäjäskoski I	x
Oulainen	18:25
Oulaistenkatu	x
Rajaperä E	x
Ylivieska	18:55

Kohde 2

KOULUPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Oulainen	6:55	8:00	8:05	9:00	14:00	14:00	14:55	15:50
Oulaskangas I							x	
Ammattikorkeakoulu L							15:00	
Oulaisten yläkoulu P					14:05	14:05	15:05	
Juho Oksan koulu I					14:06	14:06	15:06	
Oulaskangas I	x	x		x		x		x
Kosteentkatu E					x		x	
Matkanivan koulu E			8:15		14:15		15:15	
Mäyränperä I			x					
Mäyränperä P					x		x	
Ministerintie L					14:30			
Ministerintie I							x	
Annonen I	x	x		x		x	x	x
Haapavesi	7:40	8:45	8:45	9:40		14:50	15:50	16:25
Haapaveden lukio	7:45 T	8:50	8:50					
JEDU Kytökylläntie	7:50 T						15:55	

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
JEDU Kytökyläntie						15:05		15:55
Haapaveden lukio						15:10	15:10	16:00
Haapavesi	7:05	8:00	11:05	13:05		15:15	15:15	16:05
Annonen L	x		x	x			x	x
Ministerintie L					14:30			
Matkaniva P			x	x	x		x	x
Ministerintie E	x							
Mäyränperä L	x	x				x		
Matkanivan koulu	7:35	8:25				15:35		
Kosteenkatu P	x	x				x		
Oulaskangas L			x	x	x		x	x
Oulaisten yläkoulu	7:51	8:41						
Juho Oksan koulu	7:52	8:42						
Oulaskangas I	x	x						
Ammattikorkeakoulu L	8:00	8:50						
Oulainen	8:05	8:55	11:45	13:45	14:55	15:50	16:05	16:50

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Haapaveden lukio		13:05	15:10
Haapavesi	6:55	13:10	15:15
Vatjusjärvi E		x	x
Ojanperä	x		
Sarjankylä P	x		
Heiskanperä	7:25		
Sarjankylä E	7:29		
Erkkilän koulu	7:35		
Maliskylä L		13:40	15:45
Ahde L		13:47	15:52
Ammattioppilaitos L		x	16:00
Niva-Kaijan koulu			x
Nivala	7:50	13:55	16:05

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Nivala	7:50	14:00	16:05
Niva-Kaijan koulu	x	x	
Ammattioppilaitos I	x	x	
Ahde I	7:57	14:07	
Maliskylä I	8:05	14:15	
Haapavesi th P	x	x	
Erkkilän koulu			16:15
Sarjankylä P			x
Heiskanperä			16:25
Sarjankylä E			x
Ojanperä			x
Vatjusjärvi P	x	x	x
Haapavesi	8:40	14:55	16:55
Haapaveden lukio	8:50		

Kohde 3

KOULUPÄIVÄLIKENNE

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Pyhäntä E				6:50					
Tavastkenkä				x					
Koulutie Pyhäntä				7:50					
Pyhäntä P		6:40		7:53				15:10	17:05
Pentti Haanpään koulu								x	
Piippola		7:00		8:15	8:40			15:35	17:25
Pentti Haanpään koulu				x					
Leskelä P				8:30					
Laakkolan koulu				x					
Junnonojankuja P				x					
Pulkki P				8:54					
Pulkkilan koulu				8:55					
Pulkki E		7:15			8:55			15:50	17:40
Junnonojankuja E		x			x			x	x
Ojakylä L		x			x			x	x
Sulkakylä L					x			x	x
Kiveläntie E		x							
JEDU Kytökylläntie		7:45							
Haapaveden lukio		x							
Haapavesi	5:50	7:50	7:50		9:25	12:05	15:55	16:20	18:10
JEDU Kytökylläntie							16:00		
Haapaveden lukio							16:05		
Kantokylä E	x		x		x	x	x		x
Vähäkangas E	x		x		x	x	x		x
Savontie	x		x		x	x	x		x
Ylivieska	6:35		8:35		10:10	12:50	16:50		18:55
JEDU Ylivieska			8:40 T						

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
JEDU Ylivieska						15:05			
Ylivieska	6:55		10:35	13:20		15:10		17:00	19:10
Savontie	x		x	x		x		x	x
Vähäkangas P	x		x	x		x		x	x
Kantokylä P	x		x	x		x		x	x
Haapaveden lukio	7:40								
JEDU Kytökylläntie	7:45								
Haapavesi	7:50	7:50	11:20	14:05		15:55	16:20	17:45	19:55
Haapaveden lukio				x			x		
JEDU Kytökylläntie							16:25		
Kiveläntie E				x			x		
Sulkakylä I		x		x			x		x
Ojakylä I		x		x			x		x
Junnonojankuja P		x		x			x		x
Pulkki E		8:20		14:35	15:05		16:55		20:25
Junnonojankuja E					x				
Leskelä E					x				
Pentti Haanpään koulu		x			x				
Piippola		8:40		14:50	15:35		17:10		20:40
Pyhäntä E				15:10	16:00		17:30		21:00
Palokankaantie					x				
Tavastkenkä					x				
Pyhäntä					16:45				

LOMAPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	M-P+++	M-P+++
Pyhäntä	8:20	17:05
Piippola	8:40	17:25
Pulkkila	8:55	17:40
Junnonojankuja E	x	x
Ojakylä L	x	x
Sulkakylä L	x	x
Haapavesi	9:25	18:10
Kantokylä E	x	x
Vähäkangas E	x	x
Savontie	x	x
Ylivieska	10:10	18:55

ajopäivät	M-P+++	M-P+++
Ylivieska	13:20	19:10
Savontie	x	x
Vähäkangas P	x	x
Kantokylä P	x	x
Haapavesi	14:05	19:55
Sulkakylä L	x	x
Ojakylä I	x	x
Junnonojankuja P	x	x
Pulkkila	14:35	20:25
Piippola	14:50	20:40
Pyhäntä	15:10	21:00

VIIKONLOPPULIIKENNE

ajopäivät	L
Pyhäntä	8:20
Piippola	8:40
Pulkkila	8:55
Junnonojankuja E	x
Ojakylä L	x
Sulkakylä L	x
Haapavesi	9:25
Kantokylä E	x
Vähäkangas E	x
Savontie	x
Ylivieska	10:10

ajopäivät	L
Ylivieska	13:20
Savontie	x
Vähäkangas P	x
Kantokylä P	x
Haapavesi	14:05
Sulkakylä L	x
Ojakylä I	x
Junnonojankuja P	x
Pulkkila	14:35
Piippola	14:50
Pyhäntä	15:10

ajopäivät	SS
Pyhäntä	17:05
Piippola	17:25
Pulkkila	17:40
Junnonojankuja E	x
Ojakylä L	x
Sulkakylä L	x
Haapavesi	18:10
Kantokylä E	x
Vähäkangas E	x
Savontie	x
Ylivieska	18:55

ajopäivät	SS
Ylivieska	19:10
Savontie	x
Vähäkangas P	x
Kantokylä P	x
Haapavesi	19:55
Sulkakylä L	x
Ojakylä I	x
Junnonojankuja P	x
Pulkkila	20:25
Piippola	20:40
Pyhäntä	21:00

Kohde 4

KOULUPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Pyhäsalmi	6:25		
Malmite P	x		
Ruotanen I	6:35		
Pyhäsalmi	6:40		
Vt 4/27 risteys	6:45		
Kärsämäki liikekeskus	7:15	9:15	15:10
Kärsämäen lukio			15:15
Kärsämäki P	x	x	x
Aittokylä P	x	x	x
Kytökylä P	x	x	x
Mustikkamäki P	7:45	9:45	15:45
Haapaveden lukio	x		
Haapavesi	7:50	9:50	15:50

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Haapavesi	7:55	14:10	16:05
Haapaveden lukio		x	x
Mustikkamäki E	8:00	14:15	16:10
Kytökylä E	x	x	x
Aittokylä E	x	x	x
Kärsämäki E	x	x	x
Kärsämäen lukio	8:30		
Kärsämäki liikekeskus	8:35	14:45	16:40
Venetpalo th E			x
Vt 4/27 risteys			17:10
Pyhäsalmi			17:15
Malmite P			x
Ruotanen I			17:25
Pyhäsalmi			17:30

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Kärsämäki liikekeskus	7:15		15:15
Kärsämäki P	x		x
Kumpuperä L	x		x
Nivala	7:55	8:25	15:55
Ammattioppilaitos	8:00		16:00
Kassa L		x	
Savontie		x	
Ylivieska		9:00	

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Ylivieska	10:40		
Savontie	x		
Kassa I	x		
Ammattioppilaitos		14:05	16:05
Nivala	11:15	14:10	16:10
Kumpuperä		x	x
Kärsämäki E		x	x
Kärsämäki liikekeskus		14:50	16:50

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Kärsämäki E	7:00		11:15	15:00
Kärsämäen lukio				15:05
Kärsämäki liikekeskus	x		x	x
Ojakylä E	x		x	x
Kuusaa E			x	x
Ruhaperä E	7:15			
Parkkila E	x		x	x
JEDU Haapajärvi	x			x
Haapajärvi	7:50	9:20	11:50	15:45
Haapajärven yläaste	7:55			
Kalaja E		x	x	
Reisjärvi		9:50	12:20	

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Reisjärvi	9:55	13:30	
Kalaja P	x	x	
JEDU Haapajärvi			
Haapajärvi	10:25	14:00	15:45
Haapajärven yläaste		14:05	15:50
Parkkila P	x	x	x
Kuusaa P	x		
Ruhaperä P		14:35	16:20
Ojakylä P	x	x	x
Kärsämäki liikekeskus	x	x	x
Kärsämäki P	11:00	14:55	16:40

Kohde 5

KOULUPÄIVÄLIKENNE

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Reisjärvi		6:45							17:35
Kiiskilä P		x							x
Reisjärven th P		7:22							x
Sievi koulukeskus		x							
Sievi	6:50	7:30	7:45	9:50	12:10	14:05	15:40	16:40	18:20
Sievi koulukeskus						x			
Jyrinki th P			x	x	x				x
Sievi as P			8:00	10:05	12:25			16:55	18:35
Ojakylä P			x	x				x	x
Leppälän koulu P	x					x	x		
Perälä P	x					x	x		
JEDU Ylivieska			8:20				16:05		
Rahkolan koulu E			x				x		
Teku I	x			x	x	x		x	x
Ylivieska	7:15		8:25	10:25	12:45	14:35	16:10	17:15	18:55
Savari				10:30					

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Savari			-	13:05					
Ylivieska	6:15	7:15	8:25	13:15	14:20	15:00	16:15		19:10
Teku L	x	x	x	x			x		x
Rahkolan koulu P					x	x			
JEDU Ylivieska					14:25	15:05			
Taanilan koulu					14:30				
Perälä E		x	x			x	x		x
Perkkiö					x				
Leppälän koulu E		x	x		x	x	x		x
Ojakylä E	x			x					x
Sievi as	6:35			13:35		15:25			19:30
Jyrinki I	x			x		x			x
Sievi koulukeskus		x	x						
Sievi	6:50	7:45	9:00	13:50	15:05	15:40	16:40	16:40	19:45
Reisjärven th E								x	x
Kiiskilä E								x	x
Reisjärvi								17:25	20:30

ajopäivät	Koulu	Koulu
Sievi	7:50	15:05
Sievi koulukeskus		x
Kiiskilä E	x	15:15
Puskala E	x	x
Kangasoja P	8:15	15:20
Puskala P	x	x
Kiiskilä P	8:25	x
Sievi koulukeskus	x	
Sievi	8:50	
Ammattioppilaitos		16:00
Niva-Kaijan koulu		x
Nivala		16:10

ajopäivät	Koulu
Nivala	16:10
Annala L	x
Kallio P	x
Isosalo E	x
Sievi	16:40

LOMAPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++
Reisjärvi						17:35
Kiiskilä P						x
Reisjärven th P						x
Sievi koulukeskus						
Sievi	6:50	7:45	9:50	15:20	16:40	18:20
Sievi koulukeskus						
Jyrinki th P		x	x	x		x
Sievi as P		8:00	10:05	15:35	16:55	18:35
Ojakylä P		x	x	x	x	x
Leppälän koulu P	x					
Perälä P	x					
JEDU Ylivieska						
Rahkolan koulu E						
Teku I	x	x	x	x	x	x
Ylivieska	7:15	8:20	10:25	15:55	17:15	18:55
Savari			10:30			

ajopäivät	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++
Savari				13:05		
Ylivieska	6:15	7:20	9:25	13:15	16:15	19:10
Teku L	x	x	x	x	x	x
Rahkolan koulu P						
JEDU Ylivieska						
Taanilan koulu						
Perälä E		x	x		x	x
Perkkiö						
Leppälän koulu E		x	x		x	x
Ojakylä E	x			x		x
Sievi as	6:35			13:35		19:30
Jyrinki I	x			x		x
Sievi koulukeskus			x			
Sievi	6:50	7:45	9:50	13:50	16:40	19:45
Reisjärven th E						x
Kiiskilä E						x
Reisjärvi						20:30

ajopäivät	M-P+++	M-P+++
Reisjärvi	8:55	13:30
Kalaja P	x	x
Haapajärvi	9:25	14:00
Haapajärvi ras	9:30	14:05

ajopäivät	M-P+++	M-P+++
Haapajärvi ras	9:45	14:20
Haapajärvi	9:50	14:25
Kalaja E	x	x
Reisjärvi	10:20	14:55

VIKKONLOPPULIIKENNE

ajopäivät	L
Reisjärvi	9:05
Kiiskilä P	x
Reisjärven th P	x
Sievi	9:50
Jyrinki th	x
Sievi as	10:05
Ojakylä P	x
Teku I	x
Ylivieska	10:25
Savari	10:30

ajopäivät	L
Savari	13:05
Ylivieska	13:15
Teku L	x
Ojakylä E	x
Sievi as	13:35
Jyrinki I	x
Sievi	13:50
Reisjärven th E	x
Kiiskilä E	x
Reisjärvi	14:35

ajopäivät	SS
Reisjärvi	17:35
Kiiskilä P	x
Reisjärven th P	x
Sievi	18:20
Jyrinki th	x
Sievi as	18:35
Ojakylä P	x
Teku I	x
Ylivieska	18:55

ajopäivät	SS
Ylivieska	19:10
Teku L	x
Ojakylä E	x
Sievi as	19:30
Jyrinki I	x
Sievi	19:45
Reisjärven th E	x
Kiiskilä E	x
Reisjärvi	20:30

Kohde 6.

KOULUPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Hiekkasärkät P			9:25		13:35		17:55
Kalajoki	6:30	7:15	9:40	12:45	13:50		18:10
Etelänkylä I	x	x	x		x		x
Rautionperä I	x	x	x		x		x
Alavieska	6:55	7:50	10:05		14:15		18:35
Pitkäsenkylä I				x			
Rautio E				13:15			
Rautio th I				x			
Ojakylä P				x			
Someronperä I	x	x	x		x		x
Teku I	x		x	x	x		x
Korte E		x					
Taanilan koulu		8:10					
JEDU Ylivieska		8:15					
Rahkolan koulu E		x					
Ylivieska	7:15	8:20	10:25	13:50	14:35	16:05	18:55
Savontie						x	
Kassa I						x	
Nivala						16:40	
Ammattioppilaitos th E						x	
Kullaantie E						x	
Oksava E						x	
Haapajärvi						17:15	

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Haapajärvi							18:05	
Oksa P							x	
Kullaantie P							x	
Ammattioppilaitos th P							x	
Nivala	6:50						18:40	
Kassa L	x							
Savontie	x							
Ylivieska	7:20	7:20	9:00	10:40	16:05	16:45		19:10
JEDU Ylivieska					16:10			
Teku L		x	x	x		x		x
Someronperä L		x		x		x		x
Korte P					x			
Ojakylä E			x					
Rautio th P			x					
Rautio P			9:35					
Pitkäsenkylä L			x					
Alavieska		7:45		11:00	16:30	17:05		19:30
Rautionperä L		x		x	x	x		x
Etelänkylä L		x		x	x	x		x
Kokkolantie		8:10						
Kalajoki		8:15	10:00	11:25	16:55	17:30		19:55
Hiekkasärkät E				11:35				20:05

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Oulainen	6:45	7:55	10:40	12:20	14:00	15:20	16:15
Oulaskangas I						x	x
Ammattikorkeakoulu L						15:25	16:20
Oulaisten yläkoulu					14:05	15:30	
Juho Oksan koulu					14:06	15:31	
Kosteentkatu E					x	x	x
Törmäperä E					x	x	x
Oulaistenkatu	x	x	x	x			
Rajaperä E	x	x	x	x	x	x	x
JEDU Ylivieska		8:25				16:00	
Ylivieska	7:15	8:30	11:10	12:50	14:35	16:05	16:50
Savari			11:15	12:55			

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu
Savari				11:20		15:25	
Ylivieska	7:20	8:25	9:10	11:30	14:15	15:35	16:50
Rahkolan koulu					14:20		
JEDU Ylivieska					14:25	15:40	
Taanilan koulu					14:30		
Teikkoperä					x		
Rajaperä P	x	x	x	x		x	x
Oulaistenkatu			x	x	x	x	x
Törmäperä P	x	x					
Kosteentkatu P	x	x					
Oulaisten yläkoulu	7:51	8:56					
Juho Oksan koulu	7:52	8:57					
Oulainen	7:55	9:00	9:40	12:00	15:20	16:10	17:20

LOMAPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++
Hiekkasärkät		9:25	13:35	17:55
Kalajoki	7:00	9:40	13:50	18:10
Etelänkylä I	x	x	x	x
Rautionperä I	x	x	x	x
Alavieska	7:20	10:05	14:15	18:35
Someronperä I	x	x	x	x
Teku I	x	x	x	x
Ylivieska	7:45	10:25	14:35	18:55

ajopäivät	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++
Ylivieska	7:45	10:40	16:10	19:10
Teku L	x	x	x	x
Someronperä L	x	x	x	x
Alavieska	8:05	11:00	16:35	19:30
Rautionperä L	x	x	x	x
Etelänkylä L	x	x	x	x
Kalajoki	8:30	11:25	16:55	19:55
Hiekkasärkät		11:35		20:05

ajopäivät	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++
Oulainen	6:45	7:55	10:40	12:20	16:15
Oulaskangas I					x
Ammattikorkeakoulu L					16:20
Oulaistenkatu	x	x	x	x	x
Rajaperä E	x	x	x	x	x
Ylivieska	7:15	8:25	11:10	12:50	16:50
Savari			11:15	12:55	

ajopäivät	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++	M-P+++
Savari			11:20	15:30	
Ylivieska	7:20	9:10	11:30	15:40	16:50
Rajaperä P	x	x	x	x	x
Oulaistenkatu	x	x	x	x	x
Oulaskangas I	x				
Ammattikorkeakoulu L	7:50				
Oulainen	7:55	9:40	12:00	16:10	17:20

VIIKONLOPPULIIKENNE

ajopäivät	L	L
Hiekkasärkät	9:25	13:35
Kalajoki	9:40	13:50
Etelänkylä I	x	x
Rautionperä I	x	x
Alavieska	10:05	14:15
Someronperä I	x	x
Teku I	x	x
Ylivieska	10:25	14:35

ajopäivät	L	L
Ylivieska	10:40	17:00
Teku L	x	x
Someronperä L	x	x
Alavieska	11:00	17:20
Rautionperä L	x	x
Etelänkylä L	x	x
Kalajoki	11:25	17:45
Hiekkasärkät	11:35	17:55

ajopäivät	SS	SS
Hiekkasärkät	13:35	17:55
Kalajoki	13:50	18:10
Etelänkylä I	x	x
Rautionperä I	x	x
Alavieska	14:15	18:35
Someronperä I	x	x
Teku I	x	x
Ylivieska	14:35	18:55

ajopäivät	SS	SS
Ylivieska	17:00	19:10
Teku L	x	x
Someronperä L	x	x
Alavieska	17:20	19:30
Rautionperä L	x	x
Etelänkylä L	x	x
Kalajoki	17:45	19:55
Hiekkasärkät	17:55	20:05

Kohde 7

KOULUPÄIVÄLIIKENNE

ajopäivät	Koulu	Koulu	Koulu
Kärsämäki liikekeskus	7:00	13:15	15:15
Kärsämäen lukio		x	x
Kärsämäki P	x	x	x
Saviselän th I	x	x	x
Lamu P	x		
Ojalankylä P	x		
Lamujoki I		x	x
Pyhännän koulu		x	x
Pyhäntä E	7:53		
Pyhäntä P		13:50	15:50

ajopäivä	Koulu	Koulu	Koulu
Pyhäntä E	7:53		16:00
Pyhännän koulu	7:55	14:20	
Pyhäntä P		14:22	
Lamujoki L	x		x
Ojalankylä E		x	
Lamu E		x	
Saviselän th L	x	x	x
Kärsämäki E	x	x	x
Kärsämäen lukio	x		
Kärsämäki liikekeskus	8:35	15:15	16:30

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 10/2021				
Vastuualue Liikenne ja infrastruktuuri				
Tekijät Sitowise Oy		Julkaisu-aika Maaliskuu 2021		
		Kustantaja Julkaisija Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja toimeksiantaja		
Julkaisun nimi Jokilaaksojen joukkoliikenteen palvelutaso- ja linjastosuunnitelma 2021				
Tiivistelmä Työssä on asetettu joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet Jokilaaksojen alueelle Pohjois-Pohjanmaalla. Asetettujen palvelutasotavoitteiden pohjalta on laadittu linjastosuunnitelma. Tavoitteena on ollut tunnistaa eri käyttäjäryhmien liikkumistarpeita, yhteensovittaa niitä ja luoda toteuttamiskelpoinen sekä kustannustehokas linjastokokonaisuus. Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet on määritetty yhteistyössä kuntien kanssa. Työtä on ohjannut alueellinen joukkoliikennetyöryhmä, minkä lisäksi kuntien näkemyksiä on kuultu kuntakohtaisissa työpajoissa. Lisäksi asukaskyselyn avulla on selvitetty Jokilaaksojen alueen asukkaiden näkemyksiä siitä, miten alueen joukkoliikenne toimii nykyisin ja miten sitä tulisi kehittää. Asukaskyselyn korkean vastausmäärän perusteella joukkoliikenne kiinnostaa alueen asukkaita ja sen nykyisessä toimivuudessa on puutteita. Tavoitteena palvelutasotavoitteiden asettamisessa on ollut tunnistaa, millaista kuntien välistä joukkoliikennettä alueella tarvitaan. Liikkumistarpeet on määritetty matkatyypeittäin opiskelu-, työmatka-, asiointi- ja liityntäyhteyksille. Tunnistettujen liikkumistarpeiden pohjalta on suunniteltu kuntien välinen joukkoliikennetarjonta siten, että tarpeita on toteutettu tasapuolisesti ja mahdollisimman tehokkaasti. Suunnittelun yhteydessä on käyty markkinavuoropuhelua alueen liikennöitsijöiden kanssa. Jokilaaksojen alueen joukkoliikenteen nykytila on sekalainen, eikä liikennettä ole aiemmin suunniteltu kokonaisuutena. Kuntien välistä liikennettä ovat hankkineet ELY-keskuksen lisäksi myös kunnat ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU, minkä lisäksi osa vuoroista on toteutunut markkinaehtoisesti. Alueen joukkoliikenteen palvelutason parantaminen koetaan tarpeelliseksi. Lähtökohtana on ollut, että jatkossa ELY-keskus vastaa pääosin kuntien välisestä liikenteestä ja kunnat hankkivat sisäisen liikenteensä. Uusi kuntien välinen linjasto on suunniteltu kokonaisuutena mahdollisimman tehokkaita autokiertoja muodostaen. Suunnitelman mukaisen liikenteen bruttokustannuksiksi on arvioitu vuositasolla noin 2,53 milj. €. Aiempiin vuosiin verrattuna Jokilaaksojen alueelle hankittavan joukkoliikenteen määrä kasvaa merkittävästi, minkä myötä myös kustannukset luonnollisesti nousevat. Loppullinen hintataso varmistuu vasta tarjouskilpailun perusteella.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Joukkoliikenne, palvelutaso, Pohjois-Pohjanmaa				
ISBN (painettu)	ISBN (PDF)	ISSN-L	ISSN (painettu)	ISSN (verkkopainettu)
	978-952-314-910-6	2242-2846		2242-2854
www		URN	Kieli	Sivumäärä
www.doria.fi/ely-keskus		URN:ISBN:978-952-314-910-6	suomi	53
Julkaisun myynti/jakaja				
Kustannuspaikka ja aika			Painotalo	
Oulu 23.3.2021				

RAPORTTEJA 10 | 2021

JOKILAAKSOJEN JOUKKOLIIKENTEE PALVELUTASO- JA LINJASTOSUUNNITELMA 2021

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-314-910-6 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-910-6

www.doria.fi/ely-keskus | www.ely-keskus.fi